FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(tredje avdelningen i utökad sammansättning)
den 5 juni 2001 *

I mål T-6/99,

ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa (Tyskland), företrätt av advokaterna W.M. Kühne och S. Bauer, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

med stöd av

Förbundsrepubliken Tyskland, företrädd av W.-D. Plessing och C.-D. Quassowski, båda i egenskap av ombud,

och

Freistaat Sachsen, företrädd av advokaterna J. Sedemund och T. Lübbig, med delgivningsadress i Luxemburg,

intervenienter,

* Rättegångsspråk: tyska.

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av D. Triantafyllou och P. Nemitz, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 1999/580/EKSG av den 11 november 1998 om stöd som Tyskland beviljat ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, Sachsen (EGT L 220, 1999, s. 28),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(tredje avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden J. Azizi samt domarna P. Mengozzi, K. Lenaerts, R.M. Moura Ramos och M. Jaeger,

justitiesekreterare: byrådirektören G. Herzig,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter den muntliga förhandlingen den 5 december 2000,

följande

Dom

Den faktiska och rättsliga bakgrunden

1 Sökanden är ett stålföretag, bildat enligt tysk rätt, som kontrolleras av den italienska stålkoncernen Feralpi. Sökanden har sitt säte och produktionsställe i Riesa (Sachsen) i Tyskland.

2 Kommissionen godkände, i en skrivelse av den 1 mars 1993, i enlighet med artikel 5 tredje strecksatsen i beslut nr 3855/91/EKSG av den 27 november 1991 om gemenskapsregler för stöd till stålindustrin (EGT L 362, s. 57, svensk specialutgåva, område 13, volym 21, s. 189, nedan kallat femte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin) att de tyska myndigheterna beviljade sökanden ett investeringsbidrag på 19,55 miljoner tyska mark (DEM), ett investeringsavdrag på 5,3 miljoner DEM och en statlig garanti på 60,8 miljoner DEM (stöd nr N 351/92).

3 Kommissionen godkände, i en skrivelse av den 13 januari 1995, i enlighet med artikel 5 i femte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin, att de tyska myndigheterna beviljade sökanden ett investeringsbidrag på 11,73 miljoner DEM, ett investeringsavdrag på 4,08 miljoner DEM, ett lån på 6,215 miljoner DEM inom ramen för regionala miljöskyddsåtgärder samt en statlig garanti för ett lån på 23,975 miljoner DEM (stöd nr N 673/94).

4 År 1995 beviljades sökanden även ett investeringsbidrag på 9,35714 miljoner DEM och ett investeringsavdrag på 1,236 miljoner DEM utan att kommissionen underrättats härom. År 1997 beviljades sökanden dessutom, utan att kommissionen underrättats härom, en statlig garanti på 12 miljoner DEM för säkerställande av rörelsekrediter.

5 I maj 1997 underrättades kommissionen av tredje man om att sökanden hade erhållit annat stöd samt att viss del av det godkända stödet hade använts för andra ändamål än dem som kommissionen hade godkänt.

6 Kommissionen beslutade, den 18 november 1997, att inleda ett förfarande enligt artikel 6.4 i beslut nr 2496/96/EKSG av den 18 december 1996 om gemenskapsregler för statligt stöd till stålindustrin (EGT L 338, s. 42, nedan kallat sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin). I en skrivelse av den 2 december 1997 underrättade kommissionen Förbundsrepubliken Tyskland härom, vilken anmodades yttra sig i ärendet. Denna skrivelse offentliggjordes i form av ett tillkännagivande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* av den 18 februari 1998 (EGT C 51, s. 3, nedan kallat tillkännagivandet av den 18 februari 1998), genom vilket kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med yttrande.

7 Förbundsrepubliken Tyskland lämnade sina synpunkter till kommissionen i en skrivelse av den 3 mars 1998. Förbundsrepubliken Tyskland lämnade tilläggsyttranden till kommissionen i två skrivelser av den 19 respektive 25 mars 1998. I den sista skrivelsen informerades kommissionen om att ytterligare ett investeringsbidrag på 1,35586 miljoner DEM, som i en skrivelse av den 13 oktober 1997 endast hade angivits som en tänkbar höjning av det ovan i punkt 4 nämnda investeringsbidraget, i praktiken redan hade betalats ut vid denna tidpunkt.

8 Den 1 april 1998 vidarebefordrade kommissionen till Förbundsrepubliken Tyskland de synpunkter som den erhållit den 17 mars 1998 av UK Steel Association. I en skrivelse av den 22 april 1998 lämnade Förbundsrepubliken Tyskland sina synpunkter till kommissionen angående denna branschorganisations ståndpunkt.

9 I en skrivelse av den 24 april 1998 underrättade kommissionen Förbundsrepubliken Tyskland om sitt provisoriska ställningstagande. Förbundsrepubliken Tyskland yttrade sig angående detta i en skrivelse av den 6 maj 1998.

10 I en skrivelse av den 12 oktober 1998 informerade Förbundsrepubliken Tyskland kommissionen om att av de 10,713 miljoner DEM som utgör det totala beloppet av de investeringsbidrag som angivits ovan i punkterna 4 och 7, har sökanden återbetalat 2,54 miljoner DEM som avsåg investeringar avsedda för sökandens varmvalsverk.

11 Den 11 november 1998 antog kommissionen beslut 1999/580/EKSG om stöd som Tyskland beviljat ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, Sachsen (EGT L 220, 1999, s. 28, nedan kallat det ifrågasatta beslutet).

12 Detta beslut innehåller följande bestämmelser:

"*Artikel 1*

Investeringsbidraget på 8,173 miljoner [DEM], investeringstillägget på 1,236 miljoner [DEM] samt den garanti på 12 miljoner [DEM] som innehåller

ett stödinslag, vilka Tyskland 1995 beviljade företaget ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, är oförenliga med beslut nr 2496/96/EKSG och den gemensamma marknaden för kol och stål.

Stödinslaget i de garantier som i slutet av 1994 beviljades för rörelsekrediter på 7,2 miljoner [DEM] och 4,8 miljoner [DEM] hade inte beviljats och är oförenligt med beslut nr 2496/96/EKSG och den gemensamma marknaden för kol och stål.

Artikel 2

Tyskland skall återkräva de stöd som betalats ut till ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH enligt bestämmelser i tysk lagstiftning om indrivning av skulder till staten. För att uppväga effekten av stödet skall ränta tas ut på stödbeloppet från och med den dag stödet betalades ut till och med den dag då det återbetalas. Räntesatsen motsvarar den referensränta för beräkning av nettobidragsekvivalenten av regionalstöd som kommissionen använde under den aktuella perioden.

Artikel 3

Tyskland skall inom två månader från och med delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Förbundsrepubliken Tyskland."

Förfarande

13 Det är mot denna bakgrund som sökanden, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 11 januari 1999, har väckt förevarande talan.

14 Freistaat Sachsen begärde, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 21 juni 1999, att få intervenera till stöd för sökandens yrkanden. Parterna i målet yttrade sig inte över interventionsansökan.

15 Förbundsrepubliken Tyskland har, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 25 juni 1999, begärt att få intervenera till stöd för sökandens yrkanden. I en skrivelse av den 5 juli 1999 har kommissionen uppgivit att den inte hade några invändningar mot detta. Sökanden har inte yttrat sig.

16 Förbundsrepubliken Tyskland och Freistaat Sachsen tilläts genom beslut av ordföranden på tredje avdelningen i utökad sammansättning av den 8 november 1999 att intervenera till stöd för sökandens yrkanden.

17 Förbundsrepubliken Tyskland och Freistaat Sachsen ingav sina interventionsinlagor den 24 respektive 26 januari 2000.

18 Kommissionen ingav sitt yttrande över interventionsinlagorna den 13 mars 2000.

19 På grundval av referentens rapport beslutade förstainstansrätten (tredje avdelningen i utökad sammansättning) att inleda det muntliga förfarandet. Som en processledande åtgärd enligt artikel 64 i rättegångsreglerna anmodades parterna besvara skriftliga frågor och inge vissa handlingar. Parterna efterkom denna anmodan inom den föreskrivna fristen.

20 Parterna utvecklade sin talan och svarade på förstainstansrättens frågor vid förhandlingen den 5 december 2000.

Parternas yrkanden

21 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— förplikta kommissionen att enligt artikel 23 i EKSG-stadgan för domstolen tillställa rätten alla handlingar som rör det ifrågasatta beslutet,

— låta sökanden ta del av de ingivna handlingarna,

— ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

22 Förbundsrepubliken Tyskland har yrkat att förstainstansrätten skall

— förplikta kommissionen att enligt artikel 23 i EKSG-stadgan för domstolen tillställa rätten alla handlingar som rör det ifrågasatta beslutet,

— låta Förbundsrepubliken Tyskland, liksom sökanden, ta del av de ingivna handlingarna,

— ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

23 Freistaat Sachsen har yrkat att förstainstansrätten skall

— förplikta kommissionen att enligt artikel 23 i EKSG-stadgan för domstolen tillställa rätten alla handlingar som rör det ifrågasatta beslutet,

— låta Freistaat Sachsen, liksom sökanden, ta del av de ingivna handlingarna,

— ogiltigförklara det ifrågasatta beslutet,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

24 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogilla talan,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Yrkandet att handlingar skall tillställas förstainstansrätten och yrkandet att få ta del av ingivna handlingar

25 Till följd av förstainstansrättens processledningsåtgärd som meddelades kommissionen den 22 oktober 1999, gav kommissionen i enlighet med artikel 23 i stadgan för domstolen in handlingarna från det skriftliga förfarandet som ledde fram till det ifrågasatta beslutet tillsammans med en skrivelse av den 12 november 1999. I denna skrivelse begärde kommissionen att samtliga handlingar i ärendet skulle omfattas av sekretess, med undantag för dess egna meddelanden och för handlingar som har upprättats av sökanden.

26 Kommissionen skickade per telefax av den 16 november 1999 en förteckning över handlingarna i ärendet till förstainstanrättens kansli.

27 Skrivelsen och telefaxet, som nämnts i ovanstående två punkter, skickades av förstainstansrättens kansli till sökanden den 23 november 1999 och till intervenienterna den 28 mars 2000.

28 Ingen av parterna har yttrat sig över dessa.

29 Mot bakgrund härav och med beaktande av att det inte av sökandens inlagor framgår att det förhållandet att sökanden inte haft tillgång till handlingarna i ärendet har förhindrat den att framföra sina argument under förfarandet vid förstainstansrätten, såsom sökanden har påstått i ansökan utan att närmare ange skälen för detta, anser förstainstansrätten att de ifrågavarande yrkandena inte kan bifallas.

Yrkandena om ogiltigförklaring

30 Till stöd för sina yrkanden om ogiltigförklaring har sökanden anfört ett antal grunder som riktar sig mot artikel 1 första stycket i det ifrågasatta beslutet. En grund avser ogiltigförklaring av artikel 1 andra stycket i nämnda beslut. En grund avser ogiltigförklaring av artikel 2 i beslutet.

Ogiltigförklaring av artikel 1 första stycket i det ifrågasatta beslutet

31 Sökanden har anfört sex grunder. Den första grunden avser oriktig tillämpning av EKSG-fördraget. Den andra grunden avser rättsstridig ändring av den primära gemenskapsrätten. Den tredje grunden avser maktmissbruk. Den fjärde grunden avser åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen och principen om skydd för berättigade förväntningar. Den femte grunden avser åsidosättande av icke-diskrimineringsprincipen. Den sjätte grunden avser åsidosättande av artiklarna 5 och 15 första stycket i EKSG-fördraget.

32 Samtidigt som förstainstansrätten beaktar samtliga ovannämnda grunder skall prövningen av den första grunden prioriteras.

Parternas argument

33 Sökanden har för det första gjort gällande att kommissionen inte har beaktat att den ifrågavarande slutprodukt som de tvistiga investeringsstöden avsåg, det vill säga "sträckta" armeringsstänger, inte omfattas av de typer av produkter som definieras i bilaga I till EKSG-fördraget. Sökanden har med stöd av Förbunds-

republiken Tyskland och Freistaat Sachsen anfört att valstråd, som det ifrågasatta beslutet angav såsom slutprodukt, hör till kod 4400 i denna bilaga, som avser "[v]armvalsade färdigprodukter av järn, stål eller specialstål", det vill säga produkter som framställs genom varmvalsning.

34 Slutprodukten får emellertid sina karaktäristiska egenskaper, för användning i konstruktioner av armerad betong, först efter det att valstråden har genomgått en kall omvandlingsprocess. Denna process utgör en teknisk utveckling av den klassiska processen för omvandling genom tråddragning. Tråddragningsprodukter omfattas emellertid inte av nomenklaturen för EKSG-produkter som anges i bilaga I till EKSG-fördraget. Dessa produkter omfattas av ramverket för vissa järn- och stålsektorer utanför EKSG (EGT C 320, 1988, s. 3, nedan kallat ramverket för vissa sektorer utanför EKSG), vilket uttryckligen nämner tråddragning och dragning av valstråd.

35 Med stöd av ett sakkunnigutlåtande av professor Hensel (nedan kallat sakkunnigutlåtandet) från Montanuniversitetet i Freiberg (Tyskland) angående sökandens valsverk och kallsträckningsanläggning har sökanden med stöd av Freistaat Sachsen förklarat att tillverkningen av sträckta armeringsstänger kräver att valstråd som varmvalsats anpassas (valstrådsjustering) så att den erhåller en form som gör att den kan kallbearbetas i en sträckningsanläggning. Kallsträckning härstammar från en ny teknik som utvecklades år 1990 och som erkändes av Europeiska patentverket i juni 1994. Den tekniken har ersatt långdragningstekniken. Sådan bearbetning sker i anläggningar som är skilda från vals- och justeringsanläggningar, och utgör en verksamhet som ur teknisk och ekonomisk synvinkel är fullständigt skild från varmvalsning. Tillverkare av valstråd har sällan sträckningsanläggningar. Kommissionen har själv konstaterat att sträckning av valstråd i allmänhet görs i stålservicecenter.

36 Sökanden och intervenienterna har gjort gällande att kommissionen indirekt har medgivit att den aktuella slutprodukten, de anläggningar som används för dess tillverkning och stödet som avser sådana anläggningar inte omfattas av EKSG-fördragets tillämpningsområde genom att den i punkt IV femte stycket i

övervägandena i det ifrågasatta beslutet har berört förhållandet med företag vilka inte omfattas av artikel 80 i EKSG-fördraget och som använder sträckningsanläggningar för att bearbeta valstråd. Freistaat Sachsen har tillagt att i denna del av det ifrågasatta beslutet har kommissionen medgivit att sökandens slutprodukt tillhör en specifik marknad som i princip inte omfattas av EKSG-fördragets tillämpningsområde.

37 För det andra har sökanden gjort gällande att kommissionens argument i det ifrågasatta beslutet, att det statliga stöd som beviljas företag vars verksamhet delvis omfattas av EKSG-fördraget måste erhålla en likvärdig bedömning enligt bestämmelserna i EKSG-fördraget, är helt nytt i förhållande till den ståndpunkt som kommissionen intog under det administrativa förfarandet.

38 Förbundsrepubliken Tyskland och Freistaat Sachsen har bestridit att bestämmelserna om stöd i ESKG-fördraget utan särskiljning skall tillämpas på allt stöd som beviljas ett stålföretag. Investeringsbidrag som beviljas ett sådant företag bör bedömas mot bakgrund av EG-fördraget då det rör sig om verksamhet som inte omfattas av ESKG-fördraget. En sådan tolkning är förenlig med stödbestämmelsernas systematik i EG- och EKSG-fördraget, vilken syftar till att säkerställa en lojal konkurrens mellan företag som tillhör samma produktmarknad inom gemenskapen. Sökanden konkurrerar emellertid inte med företag som omfattas av EKSG-fördraget genom att tillverka sträckta armeringsstänger utan med stålservicecenter och företag som anlägger betongkonstruktioner, vilka omfattas av bestämmelserna i EG-fördraget. Dessa bestämmelser borde således även omfatta sökanden avseende denna del av dess tillverkning.

39 Freistaat Sachsen har tillagt att, eftersom bestämmelserna om statligt stöd utgör ett sätt att styra konkurrensen, stödets förenlighet med den gemensamma marknaden skall bedömas med hänsyn till den marknad där det stödmottagande företaget är verksamt, och inte med hänsyn till en formell anknytning till det ena eller andra fördraget. Kommissionens ståndpunkt i det förevarande målet, som grundar sig på den omständigheten att sökanden är ett stålföretag i enlighet med artikel 80 i EKSG-fördraget, strider mot dess egen praxis samt domstolens rättspraxis enligt vilken det läggs större vikt, beträffande bestämmelserna om statligt stöd, vid beskaffenheten av produkten eller tillverkningen än vid vilken

typ av företag det är fråga om (se domstolens dom av den 17 december 1959 i mål 14/59, Société des fonderies de Pont-à-Mousson mot Höga myndigheten, REG 1959, s. 445, 471—472, samt generaladvokten Lagranges förslag till avgörande inför denna dom, REG 1959, s. 483 och 491, se även domstolens dom av den 15 december 1987 i mål 328/85, Deutsche Babcock, REG 1987, s. 5119, punkt 9, och av den 2 maj 1996 i mål C-18/94, Hopkins m.fl., REG 1996, s. I-2281, punkt 14).

40 I repliken har sökanden med stöd av ingivna handlingar gjort gällande att den för en separat bokföring för varje tillverkningsområde, vilket undanröjer risken för att investeringsstöd avsett för verksamhet som inte omfattas av EKSG-fördraget överförs till verksamhet som omfattas av detta fördrag. Förbundsrepubliken Tyskland och Freistaat Sachsen har tillagt att, medan sökanden har visat att den nettoredovisar på separata konton för respektive verksamhetsområde, kommissionen vare sig i det ifrågasatta beslutet eller i sina inlagor har fastställt att sökandens verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget skulle ha gynnats av det stöd som beviljats sträckningsanläggningen eller att sökanden inte skulle ha vidtagit tillräckliga åtgärder för att förhindra en sådan sammanblandning. Freistaat Sachsen har vidare anfört att kommissionen i sitt tillkännagivande av den 18 februari 1998 hade planerat en noggrann undersökning av dessa omständigheter. Freistaat Sachsen har dragit slutsatsen att denna undersökning måste ha utfallit till sökandens fördel, eftersom kommissionen inte har hänvisat till den.

41 Kommissionen har inledningsvis hävdat att sökanden, som inte deltog i det administrativa förfarandet, har ingivit ett antal handlingar till förstainstansrätten som kommissionen inte fick kännedom om under nämnda förfarande. Dessa handlingar, och de påståenden angående de faktiska omständigheterna som har ett samband med dessa, borde således enligt kommissionen anses sakna betydelse vid bedömningen av det ifrågasatta beslutets rättsenlighet (se för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 6 oktober 1999 i mål T-123/97, Salomon mot kommissionen, REG 1999, s. II-2925, punkt 55 och där nämnd rättspraxis).

42 Kommissionen har påstått att sökandens och intervenienternas argument under alla förhållanden saknar grund.

43 I första hand har kommissionen bestridit de sistnämndas beskrivning av produktionsprocessen för sträckta armeringsstänger. Kommissionen har gjort gällande, såsom i det ifrågasatta beslutet, att sträckning eller riktning av stål enbart utgör en teknik för att förbättra kvaliteten på varmvalsad valstråd i syfte att uppnå de tekniska specifikationer som gäller inom byggsektorn. Denna bearbetning förändrar inte produktens beskaffenhet och egenskaper på ett sådant sätt att den förvandlas till en produkt som omfattas av EG-fördraget. Denna bearbetning sammanhänger med tillverkningen av valstråd, och således med sökandens verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget, och har inget samband med tråddragning, vilket förändrar produkten i grunden.

44 Denna bedömning stöds av utlåtanden från yrkeskunniga inom stålindustrin, vilka sammankopplar riktning med tillverkning av stål, samt av olika handlingar som sökanden ingivit i ärendet.

45 I en kopia på patentet som bifogats ansökan beskrivs riktning som en process i syfte att förstärka armeringsstänger och där förklarades även att den nya teknik som sökanden utvecklat syftar till att ersätta den gamla riktningsprocessen, vilken grundades på en bearbetning som skedde genom avbruten vridning, med en oavbruten riktningsteknik vilket tillåter en fleraxiell förstärkning genom en kallprocess som är mycket enhetlig och isotropisk, och som förbättrar de begränsningar som råder för förlängning, hållfasthet och utsträckning av armeringsstänger. Denna tekniska beskrivning, i vilken begreppet tråddragning systematiskt har undvikits, stöds av sakkunnigutlåtandet i vilket den ifrågavarande processen benämns som justering och inte tråddragning eller annan dragning. Detta bekräftas även av en till ansökan bifogad handling kallad "Sträckta armeringsstänger — ett enkelt förfarande för standardiserad bearbetning", som visar att den ifrågavarande produkten förblir stål i den mening som avses i EKSG-fördraget.

46 De uppgifter som lämnas i dessa olika handlingar bekräftas av definitionen av valstråd och armeringsstänger som anges i det statistiska frågeformulär 2-71 som kommissionen skickar till företag som omfattas av EKSG-fördraget i enlighet med sitt beslut nr 4104/88/EKSG av den 13 december 1988 om ändring av

frågeformulären i bilagan till beslut nr 1566/86/EKSG (EGT L 365, s. 1; svensk specialutgåva, område 13, volym 17, s. 146). Enligt kommissionen framgår det av dessa definitioner att vanlig kallbearbetning av nämnda produkter, särskilt genom sträckning eller riktning, inte hindrar att produkter som tillverkats genom sådana processer anses vara stålprodukter. Dessa definitioner tillkom år 1986 (se fotnot angående definitionen av valstråd i kommissionens beslut nr 1566/86/EKSG av den 24 februari 1986 om järn- och stålstatistik, EGT L 141, s. 43, svensk specialutgåva, område 13, volym 15, s. 73), och de ifrågasattes inte vid denna tidpunkt av berörda yrkesgrupper. De har inte heller ifrågasatts av sökanden eller intervenienterna.

47 I andra hand har kommissionen gjort gällande att, även om riktade armeringsstänger skulle anses vara en produkt som omfattas av EG-fördraget, sökanden inte kan erhålla investeringsstöd för denna typ av produkt på grund av att sökanden är ett stålföretag.

48 Enligt kommissionen har sökanden genom sina argument, som grundar sig på produktens beskaffenhet, inte beaktat att förbudet mot statliga stödåtgärder i artikel 4 c i EKSG-fördraget är kopplat till vilket slags stödmottagare det är fråga om (se generaladvokaten Lagranges förslag till avgörande inför dom av den 23 februari 1961 i mål 30/59, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg mot Höga Myndigheten, REG 1961, s. 1 och 59). I enlighet med artikel 80 i EKSG-fördraget räcker det att ett företag bedriver verksamhet inom kol- och stålsektorn för att det ifrågavarande företaget skall anses vara ett stålföretag (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 21 januari 1999 i de förenade målen T-129/95, T-2/96 och T-97/96, Neue Maxhütte Stahlwerke och Lech-Stahlwerke mot kommissionen, REG 1999, s. II-17, punkt 97). Då förbudet mot stödåtgärder i artikel 4 c i EKSG-fördraget tillämpas på ett sådant företag åsyftas inte enbart stöd som avser att finansiera investeringar kopplade till tillverkningen av stålprodukter utan även sådant stöd som är avsett för verksamhet som inte direkt omfattas av EKSG-fördraget (se domen i det ovan i punkt 39 nämnda målet Société des fonderies de Pont-à-Mousson mot Höga myndigheten och generaladvokaten Lagranges förslag till avgörande i det målet, s. 470—472 respektive s. 493). En sådan tolkning bekräftas av artikel 1 i sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin, vilken avser stöd till stålindustrin utan att någon närmare specifikation anges.

49 Det följer dessutom av ordalydelsen av bestämmelserna i EKSG-fördraget och dessa bestämmelsers systematik att tillämpningen av artikel 4 c i nämnda fördrag grundar sig på vilket slags företag som är stödmottagare. Tillämpningen av denna artikel har till syfte att undvika att stöd som beviljas stålföretag i den del av deras verksamhet som inte omfattas av EKSG-fördraget skall stärka deras finansiella ställning på den marknad som omfattas av nämnda fördrag och på så sätt snedvrida konkurrensen på denna marknad. I det förevarande fallet är risken för en sådan återverkan dubbelt så stor. För det första har sökanden inte en skild analytisk bokföring för varje tillverkningsområde, vilket medför att stöd som beviljas den förbättrar dess totala finansiella ställning och gör det möjligt för den att sälja sina produkter som omfattas av EKSG-fördraget till ett lägre pris. För det andra medför de tvistiga stöden att sökanden kan höja kvaliteten på sina armeringsstänger, vilket utökar avsättningsmarknaden för dess huvudsakliga produkter som omfattas av EKSG-fördraget.

50 Enligt kommissionen har Förbundsrepubliken Tyskland i sitt yttrande till kommissionen genom den ovan i punkt 8 nämnda skrivelsen av den 22 april 1998 påstått att integreringen av senare skeden av stålbearbetningen skulle medföra höjda investerings- och driftskostnader för företaget i dess helhet. Detta påstående bekräftar att stöd avsett för sådana utgifter slutligen kommer hela företagets verksamhet till godo. Ett stålföretags tillverkning som omfattas av EKSG-fördraget kan inte gynnas av ett förklätt stöd i form av ett bidrag avsett för tillverkningen som inte omfattas av nämnda fördrag utan att det begränsar den ändamålsenliga verkan av artikel 4 c i EKSG-fördraget, som innehåller ett förbud mot att stöd beviljas på den marknad som omfattas av EKSG-fördraget oavsett i vilken form det sker.

51 Kommissionen har hävdat att dess tolkning stöds av punkt 4 i bilaga I till EKSG-fördraget. För övrigt har problemet med återverkning av stöd som har beviljats för verksamhet som inte omfattas av EKSG-fördraget övervägts i annat sammanhang utanför EKSG-fördraget, nämligen i samband med förhållandet mellan moder- och dotterbolag inom stålkoncerner.

52 Med hänsyn till att sökandens understödda verksamhet inte är verkligt avskild från dess andra verksamhet, och till den risk för överföring av stöd och

återverkningar på den marknad som omfattas av EKSG-fördraget som detta innebär, anser kommissionen att inte heller sökandens argument att det tekniskt finns en möjlighet att rikta valstråd i anläggningar som är skilda från varmvalsanläggningen, till och med i andra företag såsom stålservicecenter, kan godtas.

53 I sitt yttrande över interventionsinlagorna har kommissionen påpekat att nämnda risk för återverkningar inte är lika stor i fråga om ett stålservicecentrum under förutsättning att detta inte tillhör ett företag med tillverkning som omfattas av EKSG-fördraget och att den produktion som omfattas av EKSG-fördraget, vilken omvandlas till produkter som omfattas av EG-fördraget, har inköpts av ett stålföretag på normala marknadsvillkor. Kommissionen har tillagt att för det fall ett företag har olika tillverkningsområden som, liksom i det förevarande fallet, är tekniskt integrerade, ankommer det inte på kommissionen att styrka en otillåten överföring av de ifrågasatta stöden, eftersom det vid detta slags integrerade industri föreligger en sådan presumtion så länge inte annat har visats (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 39 nämnda målet Société des fonderies de Pont-à-Mousson mot Höga myndigheten, s. 445). Det ankommer i stället på den berörda medlemsstaten att visa att det tvistiga stödet är rättsenligt (domstolens dom av den 28 april 1993 i mål C-364/90, Italien mot kommissionen, REG 1993, s. I-2097, punkt 33), vilket Förbundsrepubliken Tyskland inte har gjort i det förevarande målet. Denna stat har enligt kommissionen i själva verket under det administrativa förfarandet inte anfört någon omständighet som kan bryta ovannämnda presumtion.

54 Kommissionen har hävdat att de bokföringshandlingar som bifogades repliken inte kan läggas till grund för sakprövningen i enlighet med artikel 48.2 i förstainstansrättens rättegångsregler. Dessa handlingar skall för övrigt inte påverka bedömningen av det ifrågasatta beslutets rättsenlighet i den mån de inte har kommit till kommissionens kännedom under det administrativa förfarandet. Under alla omständigheter innebär inte dessa handlingar att det inte föreligger någon fara i det föreliggande fallet för att stöd som beviljats för verksamhet som inte omfattas av EKSG-fördraget skall ha återverkningar på annan verksamhet. Sökandens bokslut var i själva verket konsoliderat på ett sådant sätt att det inte var uteslutet att ett bidrag som var avsett för slutfasen i dennes tillverkning även kan gynna tidigare tillverkningsskeden.

Förstainstansrättens bedömning

55 Inledningsvis bör det erinras om att kommissionen i artikel 1 första stycket i det ifrågasatta beslutet, som de nu bedömda grunderna riktar sig mot, har förklarat att investeringsbidraget på 8,173 miljoner DEM, investeringsavdraget på 1,236 miljoner DEM som beviljats sökanden år 1995, samt den statliga garanti på 12 miljoner DEM — som inte beviljats sökanden år 1995 såsom har angivits i beslutet utan år 1997, vilket framgår av punkt II i övervägandena i det ifrågasatta beslutet och av kommissionens svar på förstainstansrättens skriftliga frågor — är oförenliga med av sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin och den gemensamma marknaden för kol och stål.

56 I svar på en skriftlig fråga från förstainstansrätten har sökanden bekräftat, såsom det framgår av dess inlagor, att de anförda grunderna avseende yrkandet om ogiltigförklaring av artikel 1 första stycket i det ifrågasatta beslutet enbart avser investeringsbidraget och investeringsavdraget och inte den statliga garantin på 12 miljoner DEM som beviljades år 1997 som säkerhet för rörelsekrediter.

57 Mot bakgrund av dessa förutsättningar skall det prövas om det fanns grund för kommissionen att tillämpa EKSG-fördraget på dessa investeringsstöd och förklara dem oförenliga med bestämmelserna om statligt stöd i detta fördrag.

58 I artikel 4 c i EKSG-fördraget, som utgör den rättsliga grunden avseende statligt stöd enligt detta fördrag, anges att subventioner och statliga stödåtgärder, oavsett i vilken form, är oförenliga med den gemensamma marknaden för kol och stål, och därför förbjudna, på det sätt som anges i detta fördrag.

59 I denna artikel har det inte preciserats om det för tillämpningen av detta förbud enbart förutsätts att företaget som mottar subventioner eller stöd är ett stålföretag i den mening som avses i EKSG-fördraget, det vill säga i enlighet med artikel 80 i nämnda fördrag ett företag som bedriver produktionsverksamhet inom kol- och stålsektorn, eller om det dessutom är nödvändigt att verksamheten som subventionerna eller stödet är avsett för skall vara en produktionsverksamhet som omfattas av EKSG-fördraget.

60 Det förhållandet att det ifrågavarande företaget, såsom i det förevarande målet, bedriver produktionsverksamhet inom kol- och stålsektorn och följaktligen är ett stålföretag i enlighet med artikel 80 i EKSG-fördraget innebär inte, vilket kommissionen för övrigt inte har påstått, att hela dess verksamhet måste anses vara sådan verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget.

61 Ett sådant förhållande medför inte heller att investeringsstöd till ett sådant företag med automatik måste tolkas mot bakgrund av bestämmelserna om statligt stöd i EKSG-fördraget.

62 Det framgår härvid inte av den rättspraxis som kommissionen har åberopat i sina inlagor (se ovan punkt 48) att stålföretag som både bedriver verksamhet som omfattas av ESKG-fördraget och annan verksamhet under alla omständigheter skall omfattas av bestämmelserna om statligt stöd i EKSG-fördraget även när det är mottagare av investeringsstöd avsett för den del av verksamheten som inte omfattas av nämnda fördrag.

63 I domen i det ovan i punkt 39 nämnda målet Pont-à-Mousson mot Höga myndigheten skulle domstolen avgöra huruvida sökandens tillverkning av flytande gjutjärn medförde att denne skulle anses vara ett företag som bedrev

produktionsverksamhet i den mening som avses i artikel 80 i EKSG-fördraget, vilket skulle innebära att ett finansiellt fördelningsarrangemang gemensamt för flera företag kunde tillämpas på detta i enlighet med artikel 53 i nämnda fördrag. Sökanden i det målet påstod att så inte var fallet och gjorde gällande dels att det flytande gjutjärn som tillverkades inte var en produkt som omfattades av bilaga I till EKSG-fördraget, dels att detta gjutjärn var avsett för dess tillverkning av gjutgods, vilket inte omfattades av EKSG-fördragets tillämpningsområde. Detta argument godtogs inte av Höga myndigheten.

64 Domstolen följde generaladvokaten Lagranges förslag till avgörande och ansåg, efter att ha förklarat att det flytande gjutjärn som sökanden tillverkade omfattades av kategorin "gjuteritackjärn och annat tackjärn" enligt kod 4200 i bilaga I till EKSG-fördraget, att den omständigheten att sökanden inte avsatte sitt gjutjärn på marknaden utan förbrukade det omedelbart i sina anläggningar i samband med tillverkningen av produkter som inte omfattades av EKSG-fördraget inte innebar att fördraget inte skulle tillämpas på nämnda gjutjärn. Domstolen ansåg således att sökanden såsom tillverkare av gjutjärn var ett företag som bedrev produktionsverksamhet inom stålsektorn i den mening som avses i bestämmelserna i EKSG-fördraget och att Höga myndigheten således på ett korrekt sätt hade innefattat den i det i det målet aktuella fördelningsarrangemanget avseende dess tillverkning av flytande gjutjärn (s. 467—473).

65 Inte någon del av denna dom ger stöd för kommissionens tolkning att det är tillräckligt att stödmottagaren är ett stålföretag för att detta under alla förhållanden skall omfattas av EKSG-fördragets bestämmelser om statligt stöd. Av denna dom framgår tvärtom att samma företag både kan omfattas av EKSG-fördraget avseende vissa produkter, i nämnda mål flytande gjutjärn, och av EG-fördraget avseende andra produkter, i nämnda mål gjutgods. Denna dom stöder härvid sökandens och intervenienternas argument enligt vilka kommissionens ovannämnda tolkning inte kan godtas.

66 Det skall också påpekas att det inte framgår av denna dom, som rör ett annat område än statligt stöd, att det, beträffande stålföretag som bedriver både en verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget och en verksamhet som inte

omfattas av detta fördrag, föreligger en presumtion för att stöd som är avsett för verksamhet som inte omfattas av detta fördrag överförs till verksamhet som omfattas därav och att det skulle ankomma på den berörda medlemsstaten, i förekommande fall med hjälp av det stödmottagande företaget, att bryta denna presumtion genom att bevisa motsatsen.

67 Vad avser generaladvokaten Lagranges förslag till avgörande inför domen i det ovan i punkt 48 nämnda målet Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg mot Höga myndigheten kan det konstateras att det målet rör andra frågor än dem som är relevanta i det förevarande målet, det vill säga dels betydelsen av begreppet subvention som anges i artikel 4 c i EKSG-fördraget, dels avgränsningen av tillämpningsområdet för denna bestämmelse respektive för artikel 67 i EKSG-fördraget.

68 I domen i det ovan i punkt 48 nämnda målet Neue Maxhütte Stahlwerke och Lech-Stahlwerke mot kommissionen konstaterade förstainstansrätten att sökandena omfattades av tillämpningsområdet för artikel 80 i EKSG-fördraget, eftersom de tillverkade sådana produkter som anges i bilaga I till detta fördrag, och ansåg följaktligen att bestämmelserna i EKSG-fördraget var tillämpliga (punkt 97 i domen). Det ankom emellertid inte på förstainstansrätten att pröva om denna slutsats även gällde stålföretags produktionsverksamhet som inte omfattas av EKSG-fördraget.

69 Kommissionen har för övrigt både i beslutet att inleda det administrativa förfarandet och i det ifrågasatta beslutet själv uppgivit att enbart den omständigheten att det företag som har mottagit investeringsstöd är ett stålföretag i den mening som avses i artikel 80 i EKSG-fördraget inte är tillräcklig för att bestämmelserna om statligt stöd i EKSG-fördraget i samtliga fall skall bli tillämpliga på ett sådant företag.

70 I tillkännagivandet av den 18 februari 1998 (s. 5) har kommissionen uppgivit följande:

"En för närvarande okänd del av investeringsstöden skulle kunna vara förenlig med den gemensamma marknaden, om den uteslutande gäller investeringar utanför EKSG-sektorn och om spillover till ESF:s [Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH] EKSG-verksamhet är utesluten."

71 I punkt IV tredje stycket i övervägandena i det ifrågasatta beslutet gör kommissionen följande påstående:

"[...Artikel 4 c i EKSG-fördraget] omfattar... även stöd till förmån för specifika investeringar som även kan användas för verksamhet som inte omfattas av EKSG-fördraget, om stödet beviljas EKSG-företag och det inte finns någon tydlig gräns mellan den verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget och övrig verksamhet."

72 I femte stycket i samma punkt har kommissionen påpekat följande:

"Det är riktigt att vissa företag, såsom s.k. stålservicecenter, som inte omfattas av artikel 80 i EKSG-fördraget, använder riktningsanläggningar för bearbetning av oriktad valstråd som köps in från EKSG-företag, utan att de för den skull omfattas av fördraget. Följaktligen skulle stöd till att täcka en del av kostnaderna för investeringar i riktningsanläggningar när det gäller dessa företag prövas enligt EG-fördraget och eventuellt betraktas som regionalt investeringsstöd enligt artikel 92.3 c i EG-fördraget. Detta betyder emellertid inte att EKSG-företags investeringar i anläggningar, som även uppfyller kraven på andra företag än EKSG-företag, i första hand skall granskas enligt EG-fördraget. Förbudet mot stöd i artikel 4 c i EKSG-fördraget är avsett att skapa en sund konkurrens mellan

företag som tillverkar EKSG-produkter. Dessa företag kan vanligtvis — och även i detta fall — endast få ta emot investeringsstöd om den verksamhet som bedrivs med de finansierade anläggningarna är fullständigt skild från den övriga EKSG-verksamheten."

73 Av ovanstående utdrag framgår att kommissionen inte utesluter att reglerna i EG-fördraget angående statligt stöd kan tillämpas i stället för stödförbudet i artikel 4 c i EKSG-fördraget beträffande investeringsstöd som beviljas ett stålföretag för verksamhet som inte omfattas av EKSG-fördraget under förutsättning att detta företag håller verksamheter som erhåller stöd fullständigt åtskilda från den verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget, vilket utesluter risken för att stöd överförs till den sistnämnda verksamheten.

74 Under dessa omständigheter skall det undersökas om kommissionen med rätta har ansett att investeringsstöden som avses i artikel 1 första stycket i det ifrågasatta beslutet var avsedda för den del av sökandens produktionsverksamhet som omfattas av EKSG-fördraget. Om så visar sig vara fallet skall det anses att kommissionen har tillämpat EKSG-fördraget på ett riktigt sätt. Om så inte är fallet skall det undersökas om tillämpningen av EKSG-fördraget ändå var motiverad på grund av att det sätt som sökanden organiserat verksamheten på inte lämnar tillräckliga garantier för att någon överföring av de tvistiga investeringsstöden inte kan ske till den produktionsverksamhet som omfattas av EKSG-fördraget, och för att konkurrensen på marknaden som omfattas av nämnda fördrag därmed inte kommer att påverkas.

75 I svar på förstainstansrättens skriftliga frågor har kommissionen inkommit med en skrivelse av den 12 oktober 1998 som tillställts av Förbundsrepubliken Tyskland (se ovan punkt 10) och av vilken det framgår att sökanden beviljats de tvistiga stöden för investeringar i sin justeringsanläggning och sträckningsanläggning. Den bedömning som beskrivits i punkten ovan bör således först tillämpas på den del av investeringsstödet som rör sökandens justeringsverksamhet och därefter på dess sträckningsverksamhet.

76 Vad avser den del av investeringsstödet som avsåg sökandens justeringsverksamhet framgår det av sakkunnigutlåtandet att denna verksamhet avser att bearbeta den valstråd som kommer från varmvalsen så att den skall kunna sträckas (punkterna 6 och 7.2).

77 Enligt detta utlåtande tillhör produkter som genomgått justeringsbearbetning den grupp varmvalsade färdigprodukter av järn, stål eller specialstål som omfattas av kod 4400 i bilaga I till EKSG-fördraget (punkt 6). Eftersom sökanden och intervenienterna inte framfört något argument i sina inlagor med avsikt att ifrågasätta den bestämning av produkterna enligt EKSG-fördraget som gjorts i sakkunnigutlåtande, anmodades de vid den muntliga förhandlingen att ange sin ståndpunkt avseende uppgifterna om nämnda produkter i sakkunnigutlåtandet. De bekräftade att dessa uppgifter är riktiga.

78 Även om beskrivningen, som sökanden lämnat i sitt svar på förstainstansrättens skriftliga frågor, av de olika produkter som sökanden tillverkar ger en bild av att den valstråd som lämnar justeringsanläggningen inte är en produkt som är avsedd för försäljning på marknaden i det skicket, innebär emellertid inte det att justeringsverksamheten, och den produkt som är resultatet av denna verksamhet, skall undantas från EKSG-fördragets tillämpningsområde (se, för ett liknande resonemang domen i det ovan i punkt 39 nämnda målet Société des fonderies de Pont-à-Mousson mot Höga myndigheten, s. 470—472).

79 Vad avser stöd avsett för justeringsverksamheten kan Freistaat Sachsens argument, att de tvistiga investeringsstöden omfattas av regionala stödprogram som tidigare har godkänts av kommissionen i enlighet med EG-fördraget, inte godtas.

80 Freistaat Sachsen har, sedan den i en skriftlig fråga anmodats att redogöra för dessa program beträffande bidraget respektive investeringstillägget, hänvisat till 24. *Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe "Verbesserung der regionalen Wirt-*

schaftsstruktur" (det tjugofjärde ramprogrammet med gemenskapsåtgärder för att förbättra de regionala ekonomiska strukturerna) och till en tysk lag från år 1991 angående investeringsavdrag. Kommissionens båda beslut att godkänna dessa stödprogram innehåller emellertid, såsom Freistaat Sachsen själv har angivit i sitt svar på denna skriftliga fråga, ett undantag för den sektor som omfattas av EKSG-fördraget. Investeringsstöden som avser justeringsverksamheten kan således inte anses omfattas av beviljandebesluten.

81 Av den bedömning som gjorts i de fyra ovanstående punkterna framgår att kommissionen hade grund för att bedöma nämnda stöd enligt EKSG-fördraget.

82 Utan att ta ställning till huruvida sökandens argument kan läggas till grund för sakprövningen mot bakgrund av artikel 48.2 i förstainstansrättens rättegångsregler, anser förstainstansrätten att sökandens argument, som denne utvecklat i repliken och som avser att artikel 67 i EKSG-fördraget skall tillämpas i stället för artikel 4 c i nämnda fördrag, inte kan godtas.

83 Artikel 67 i EKSG-fördraget har till syfte att förhindra sådana ingrepp i konkurrensförhållandena som utgör en oundviklig följd av de åtgärder som medlemsstaterna vidtar (se domen i det ovan i punkt 48 nämnda målet De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg mot Höga myndigheten, s. 47). Enligt artikel 67.2 får kommissionen godkänna att en medlemsstat beviljar stöd till sin nationella stålindustri om detta har till syfte att motverka skadliga verkningar i konkurrenshänseende för denna industri, vilka har framkallats av en annan statlig åtgärd (se, för ett liknande resonemang, generaladvokaten Jacobs förslag till avgörande inför domstolens dom av den 13 juli 2000 i mål C-210/98 P, Salzgitter mot kommissionen, REG 2000, s. I-5843, punkt 3).

84 Varken sökanden eller intervenienterna har emellertid framfört någon omständighet i syfte att visa att detta var vad som avsågs i det förevarande fallet då sökanden beviljades de tvistiga investeringsstöden.

85 Artikel 67.3 i EKSG-fördraget avser en medlemsstats åtgärder som innebär att stålindustrin erhåller en fördel jämfört med andra nationella industrier. Enligt bestämmelsen anses en sådan fördel indirekt vara rättsenlig samtidigt som kommissionen får lämna de rekommendationer som krävs till den berörda medlemsstaten (domen i det ovan i punkt 48 nämnda målet Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg mot Höga myndigheten, s. 41). Denna bestämmelse avser enbart, såsom kommissionen har påpekat i sina inlagor, fördelar som beviljas stålindustrin på grund av lagstiftning eller en statlig författning som ingår i den berörda medlemsstatens allmänna ekonomiska politik och avser inte sådana statliga stödåtgärder som beviljas kol- och stålindustrin särskilt, eller som i det förevarande fallet ett specifikt stålföretag. Sådana stödåtgärder omfattas av artikel 4 c i EKSG-fördraget (se, för ett liknande resonemang, generaladvokaten Roemers förslag till avgörande i dom av den 6 juli 1971 i mål 59/70, Nederländerna mot kommissionen, REG 1971, s. 639, s. 662—664, se även förstainstansrättens dom av den 25 mars 1999 i mål T-37/97, Forges de Clabecq mot kommissionen, REG 1999, s. II-859, punkt 141).

86 Mot bakgrund av ovanstående överväganden (punkterna 76—85) anser förstainstansrätten att kommissionen hade grund för att pröva huruvida den del av det tvistiga investeringsstödet som avsåg sökandens justeringsverksamhet var rättsenlig i enlighet med artikel 4 c i EKSG-fördraget och sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin, vilka fastställer de allmänna undantagen från principen om förbud mot statligt stöd som föreskrivs i ovannämnda bestämmelse i EKSG-fördraget (förstainstansrättens domar av den 24 oktober 1997 i mål T-243/94, British Steel mot kommissionen, REG 1997, s. II-1887, punkt 49, och i mål T-244/94, Wirtschaftsvereinigung Stahl m.fl. mot kommissionen, REG 1997, s. II-1963, punkt 37). Det bör härvid påpekas att varken sökanden eller intervenienterna har bestridit innehållet i kommissionens bedömning i detta hänseende enligt punkt IV sjätte och sjunde styckena i överväganden i det ifrågasatta beslutet.

87 Sammanfattningsvis anser förstainstansrätten att talan inte kan vinna bifall på den första grunden avseende en oriktig tillämpning av EKSG-fördraget i den del den omfattar investeringsstödet som avses i artikel 1 första stycket i det ifrågasatta beslutet avseende sökandens investeringar i anläggningen för justering av valstråd.

88 Talan kan inte heller vinna bifall på den andra, tredje och fjärde grunden — som i den ordningen avser en rättsstridig ändring av den primära gemenskapsrätten, maktmissbruk samt ett åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen och principen om skydd för berättigade förväntningar — i den del de avser det stöd som har behandlats i ovanstående punkt, eftersom dessa grunder stöder sig på att sökandens understödda verksamhet inte omfattas av EKSG-fördraget, vilket är felaktigt beträffande sökandens justeringsverksamhet.

89 Under dessa omständigheter och mot bakgrund av att det framgår av sökandens och intervenienternas inlagor att deras femte och sjätte grund, som avser ett åsidosättande av icke-diskrimineringsprincipen respektive ett åsidosättande av artikel 5 och 15 första stycket i EKSG-fördraget, enbart omfattar sökandens sträckningsverksamhet, anser förstainstansrätten således att artikel 1 första stycket i det ifrågasatta beslutet är rättsenligt i den mån kommissionen har förklarat att det investeringsstöd som beviljats sökanden under år 1995 avseende investeringar i dess justeringsanläggning är oförenligt med sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin och den gemensamma marknaden för kol och stål.

90 Vad därefter avser den andra delen av investeringsstödet som behandlats ovan i punkt 75 har kommissionen i punkt IV fjärde stycket i övervägandena i det ifrågasatta beslutet hävdat följande:

"Riktningen av stål är helt enkelt en teknik för att förbättra kvaliteten på varmvalsad valstråd så att byggsektorns tekniska specifikationer uppfylls. Slutprodukten (riktad valstråd) är en EKSG-produkt enligt bilaga I till EKSG-fördraget och tillhör koden 4400 'valstråd' i fördraget samt KN-kod 7213, vilken avser EKSG-produkter. Kommissionen kan därför inte dela Tysklands åsikt, nämligen att riktning av stål inte skulle ha samband med EKSG-produkter."

91 Mellan parterna är det ostridigt att begreppet riktning som används av kommissionen i det ifrågasatta beslutet och begreppet sträckning som används av sökanden och intervenienterna i deras inlagor inom ramen för det förevarande målet skall anses ha samma betydelse. Samma sak gäller derivat av respektive begrepp. Det är vidare ostridigt mellan parterna att begreppen sträckt/riktad valstråd och sträckta/riktade armeringsstänger, som parterna har använt utan åtskillnad under det rättsliga förfarandet, i detta mål avser slutprodukten av sökandens riktningsverksamhet (sträckning). I fortsättningen kommer begreppet riktning att användas för att beskriva den aktuella verksamheten och begreppet riktad valstråd för att beskriva den aktuella slutprodukten.

92 I enlighet med den ovan i punkt 74 angivna ordning i vilken förstainstansrätten skall pröva målet, skall det i det här sammanhanget prövas om kommissionen hade grund för att anse att sökandens riktningsverksamhet och den slutprodukt som härrör från denna omfattades av EKSG-fördragets tillämpningsområde.

93 Det skall erinras om att i ett mål om ogiltigförklaring enligt artikel 33 i EKSG-fördraget måste gemenskapsrättsaktens lagenlighet bedömas i förhållande till de faktiska och rättsliga omständigheter som rådde den dag då rättsakten antogs (se analogt domstolens dom av den 7 februari 1979 i de förenade målen 15/76 och 16/76, Frankrike mot kommissionen, REG 1979, s. 321, punkt 7, svensk specialutgåva, volym 4, s. 287, och förstainstansrättens dom av den 25 juni 1998 i mål T-371/94, British Airways m.fl. och British Midland Airways mot kommissionen, REG 1998, s. II-2405, punkt 81). I synnerhet skall kommissionens komplicerade bedömningar prövas enbart mot bakgrund av de uppgifter som kommissionen hade tillgång till när den gjorde bedömningarna (se analogt domstolens dom av den 10 juli 1986 i mål 234/84, Belgien mot kommissionen, REG 1986, s. 2263, punkt 16, svensk specialutgåva, volym 8, s. 691, och av den 26 september 1996 i mål C-241/94, Frankrike mot kommissionen, REG 1996, s. I-4551, punkt 33).

94 Det är mot bakgrund av dessa principer som det skall prövas huruvida kommissionens bedömning av de delar av det ifrågasatta beslutet som har återgivits ovan i punkt 90 var välgrundad.

95 Angående denna punkt bör det inledningsvis påpekas att det i artikel 81 i EKSG-fördraget föreskrivs att uttrycken kol och stål, som anger tillämpningsområdet för nämnda fördrag, definieras i bilaga I till detta fördrag. Under kod 4400 i nämnda bilaga, under vilken kommissionen anser att sökandens slutprodukt hör, anges "[v]alstråd" som en av ett antal "[v]armvalsade färdigprodukter av järn, stål eller specialstål". Undernummer 7213 i rådets förordning (EEG) nr 2658/87 av den 23 juli 1987 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan (EGT L 256, s.1, svensk specialutgåva, område 11, volym 13, s. 22, nedan kallad Kombinerade nomenklaturen), som också åberopats av kommissionen i det ifrågasatta beslutet, nämns "[s]tång av järn" bland de produkter som omfattas av EKSG-fördraget.

96 Det är emellertid ostridigt mellan parterna att sökandens slutprodukt framställs genom kallriktning av valstråd. Varken kod 4400, någon annan kod i bilaga I till EKSG-fördraget eller klassificeringen i Kombinerade nomenklaturen av produkter som omfattas av EKSG-fördraget omfattar kallriktad valstråd. Det förhållandet att valstråd anges som en varmvalsad färdigprodukt under kod 4400 i bilaga I innebär tvärtom att denna produkt inte får likställas med en produkt som har framställts genom en kallbearbetning då någon uppgift om motsatsen saknas.

97 Kommissionen har åberopat punkt 4 i bilaga I till EKSG-fördraget och försvarat en vid tolkning av begreppet valstråd som anges under kod 4400 i nämnda bilaga, enligt vilken den kallriktade valstråd som sökanden framställer skulle kunna likställas med detta begrepp.

98 Av denna bestämmelse framgår att kommissionen vid sin bedömning skall beakta den omständigheten att framställningen av vissa produkter som är upptagna i listan i nämnda bilaga är direkt förenad med framställningen av biprodukter, som inte finns upptagna i listan, men vilkas försäljningspriser kan inverka på huvudproduktens försäljningspriser.

99 Kommissionen har emellertid vare sig i det ifrågasatta beslutet eller under det rättsliga förfarandet förklarat på vilket sätt den kallriktade valstråd som sökanden framställer skulle kunna påverka priset på valstråd och andra stålprodukter som sökanden tillverkar i tidigare produktionsled.

100 Kommissionen har i sina inlagor påstått att stödet som beviljats sökanden avseende investeringar avsedda för dess riktningsverksamhet förbättrar dess totala finansiella ställning vilket medför att sökanden kan sälja de produkter som omfattas av EKSG-fördraget till ett lägre pris. Nämnda stöd skulle för övrigt medföra att sökanden kan höja kvaliteten på sina armeringsstänger, vilket utökar avsättningsmarknaden för dess huvudsakliga produkter som omfattas av EKSG-fördraget (se ovan punkt 49). Förutsatt att den kallriktade valstråd som sökanden framställer inte kan anses vara en produkt som omfattas av bilaga I till EKSG-fördraget, syftar dessa påståenden emellertid till att visa att investeringsstöden som är avsedda för denna produkt i det förevarande fallet kan ha en sådan inverkan på den marknad som omfattas av EKSG-fördraget att dessa skall bedömas med hänsyn till bestämmelserna i nämnda fördrag. Kommissionen har däremot inte i enlighet med kraven i punkt 4 i bilaga I till EKSG-fördraget fastställt att priset på den kallriktade valstråd som sökanden framställer kan påverka priset på andra stålvaror som denne säljer.

101 Mot denna bakgrund kan kommissionen inte åberopa denna bestämmelse för att i det förevarande målet motivera att bestämmelserna i EKSG-fördraget tillämpas på sökandens slutprodukt.

102 Det bör för övrigt påpekas att enligt artikel 81 andra stycket i EKSG-fördraget ankommer det på rådet att komplettera listorna med produkter i bilaga I till EKSG-fördraget genom ett enhälligt beslut. Då rådet inte har utnyttjat denna bestämmelse för att uppta kallriktad valstråd i denna bilaga kan denna inte tolkas som att den skulle omfatta nämnda produkt, eftersom en sådan tolkning inte beaktar att EKSG-fördraget enligt artikel 232.1 i EG-fördraget (nu artikel 305.1 EG) är en lex specialis som avviker från EG-fördraget som är en lex generalis (domstolens dom av den 24 oktober 1985 i mål 239/84, Gerlach, REG 1985,

s. 3507, punkterna 9—11, och generaladvokaten VerLoren van Themaats förslag till avgörande i det målet, s. 3508, punkt 3.1; se även, för ett liknande resonemang, domstolens yttrande 1/94 av den 15 november 1994 om gemenskapens behörighet att ingå internationella avtal om tjänster och skydd av immaterialrätter (REG s. I-5267, punkterna 25—27, svensk specialutgåva, volym 16, s. 233), vilket innebär att de begrepp som skall avgränsa tillämpningsområdet måste ges en restriktiv tolkning.

103 För det andra har kommissionen, vad avser sökandens riktningsverksamhet, begränsat sig till att enbart omnämna sakkunnigrapporten i samband med redogörelsen för Förbundsrepubliken Tysklands argument under det administrativa förfarandet (punkt III tredje stycket i övervägandena i det ifrågasatta beslutet) utan att vare sig precisera på vilket sätt detta utlåtande stöder kommissionens ovan under punkt 90 anförda bedömning eller ange i vilken utsträckning hänsyn har tagits till andra omständigheter vid denna bedömning, vilket medför att förstainstansrätten varit tvungen att anmoda kommissionen genom en skriftlig fråga att ange de omständigheter som utgör grunden för denna bedömning.

104 I sitt skriftliga svar angav kommissionen att dess bedömning grundar sig på sakkunnigutlåtandet, på yttrandet från den brittiska stålföreningen som den erhöll den 17 mars 1998 (se ovan punkt 8), på definitionerna av valstråd och armeringsstänger som finns återgivna i det statistiska frågeformuläret 2-71 som utgör bilaga till kommissionens ovan i punkt 46 nämnda beslut nr 1566/86 och 4104/88, vilka likställer dessa produkter med valstråd och armeringsstänger som riktats genom kallbearbetning, samt på ingående diskussioner med sakkunniga på området.

105 I enlighet med ovan i punkt 93 nämnda rättspraxis skall det prövas huruvida dessa olika omständigheter stöder kommissionens bedömning av sökandens riktningsverksamhet.

106 Kommissionen har beträffande sakkunnigrapporten i sina inlagor i första hand gjort gällande att det framgår av denna att den riktning av valstråd som sökanden

utför skiljer sig från tråddragning. Författaren till nämnda sakkunnigutlåtande undviker i själva verket systematiskt att använda begreppet tråddragning för att beskriva sökandens riktningsverksamhet.

107 Punkt 6 i sakkunnigutlåtandet innehåller emellertid följande uppgift:

"På grund härav kan en investeringsåtgärd avsedd för tillverkning av kallsträckta (dragna) armeringsstänger i samtliga fall fortsätta att erhålla stöd. De veckade armeringsstängerna kallvalsas genom en specifik böj- och sträckningsbearbetning, eftersom en dragning i en normal tråddragningsmaskin, som används för slät tråd, skulle innebära en oacceptabel missformning av vecken."

108 I punkt 7.2 i sakkunnigutlåtandet beskrivs riktningen som "en kallvalsning såsom vid en klassisk kalldragning av slät tråd".

109 På två ställen i sakkunnigutlåtandet likställs den kallriktning som sökanden utför med tråddragning. Det är ostridigt mellan parterna att tråddragning inte omfattas av EKSG-fördragets tillämpningsområde (se fotnot 5 till kod 4500 i bilaga I till EKSG-fördraget samt ramverket för vissa sektorer utanför EKSG).

110 Vid förhandlingen kunde kommissionen inte förklara varför den inte under det administrativa förfarandet tog hänsyn till de ovan i punkterna 107 och 108 nämnda uppgifterna i sakkunnigutlåtandet.

111 Det framgår för det andra av kommissionens inlagor att denna har dragit den slutsatsen av sakkunnigutlåtandet att den riktning som sökanden utför motsvarar en justering av varmvalsad valstråd.

112 Det framgår emellertid redan av innehållsförteckningen till detta utlåtande, vilket utan några tvetydigheter bekräftas av innehållet, att inom ramen för den nya teknik som sökanden har utvecklat utgör justering en bearbetning som skiljer sig från riktning (se punkterna 7.2 och 7.4) och som har till syfte att kyla av och förbereda valstråden som lämnar varmvalsen inför nämnda riktning.

113 I punkt 6 i utlåtandet förklaras det således att i en justeringsanläggning "kyls tråddelarna av och ihopsamlas i buntar, varefter de i kallt tillstånd transporteras vidare, sammanbinds, kontrolleras, etiketteras och vägs". Därefter att "armeringsstängerna, som har förberetts i en process av hög kvalitet och sammanfogats i rullar i de nya vals- och justeringsanläggningarna, i stigande grad bearbetas till en högre hållfasthetsnivå med snävare toleransgrad i de anslutande böj- och kallsträckningsanläggningarna och levereras rena" (punkt 7.2 i utlåtandet).

114 Av föregående överväganden (ovan punkterna 106—113) framgår att kommissionen inte läst sakkunnigutlåtandet fullständigt, eftersom den har utelämnat de delar som jämför den kallriktningsprocess som sökanden tillämpar med tråddragningsprocessen och därvid felaktigt sammanblandat justeringsskedet och riktningsskedet, som är två på varandra följande skeden vid framställning av sökandens slutprodukt.

115 Vad avser den brittiska stålföreningens yttrande kan förstainstansrätten konstatera att denna inte har tagit ställning till hur sökandens riktningsverksamhet tekniskt och rättsligt skall karaktäriseras. Den har begränsat sig till att anföra att, om det skulle framkomma att stödet har gynnat andra delar av sökandens verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget, detta nödvändigtvis innebär att detta stöd inte är förenligt med sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin.

116 I sitt yttrande, som grundar sig på antagandet att stödet var avsett för den del av sökandens verksamhet som inte omfattas av EKSG-fördraget, har ovannämnda förening påpekat att sökandens verksamhet är mycket integrerad och att det på grund härav föreligger en risk för att stöd överförs till verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget. Den brittiska stålföreningen har således rekommenderat att sökandens verksamhet, vare sig den omfattas av EKSG-fördraget eller inte, i det förevarande målet skall anses utgöra en integrerad enhet på vilken EKSG-fördragets bestämmelser om statligt stöd skall tillämpas.

117 Av de överväganden som redovisats i de ovanstående två punkterna framgår att det undersökta yttrandet inte innehåller några omständigheter till stöd för kommissionens bedömning i punkt IV fjärde stycket i övervägandena i det ifrågasatta beslutet.

118 Vad avser definitionerna av valstråd och armeringsstänger som gjorts i det statistiska frågeformuläret 2-71 kan dessa inte förändra det förhållandet att varken kod 4400 i bilaga I till EKSG-fördraget eller nummer 7213 i Kombinerade nomenklaturen, vilka angivits i det ifrågasatta beslutet, likställer kallriktad valstråd med valstråd (se ovan punkterna 95 och 96). Dessa definitioner medför inte heller att de uppgifter som lämnats i sakkunnigutlåtandet kan lämnas utan avseende, enligt vilka sökandens kallriktning av valstråd är resultatet av en teknisk vidareutveckling från början av 90-talet, det vill säga efter antagandet av de ovan i punkt 46 nämnda kommissionsbesluten, som skall jämföras med klassisk kalldragning av valstråd.

119 Det kan vidare tilläggas att det förhållandet att varken berörda yrkesgrupper eller, under det förevarande domstolsförfarandet, sökanden och intervenienterna har reagerat på att kallriktad valstråd likställs med valstråd i statistiksyfte, kan givetvis inte tolkas som ovannämnda parters godkännande av att sökandens slutprodukt skall karaktäriseras som en produkt som omfattas av EKSG-fördraget vid tillämpning av reglerna om statligt stöd.

120 Vad avser kommissionens diskussioner med sakkunniga inom stålindustrin konstaterar förstainstansrätten att kommissionen varken i det ifrågasatta beslutet, i sina inlagor eller i sina skriftliga svar till förstainstansrätten har lämnat någon uppgift om vad som framkommit vid dessa diskussioner. Hänsyn kan således inte tas till dessa diskussioner vid bedömningen av de omständigheter som ligger till grund för kommissionens bedömning.

121 Vid den muntliga förhandlingen gjorde kommissionen även i förbigående gällande att även Förbundsrepubliken Tyskland hade likställt sökandens kallriktningsverksamhet med sådan produktionsverksamhet som omfattas av EKSG-fördraget. Kommissionen hänvisade härvid till underrättelserna av den 26 maj 1992 och den 29 juni 1994, genom vilka Förbundsrepubliken Tyskland i enlighet med femte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin delgav kommissionen ett antal planerade investeringsstöd till förmån för sökanden.

122 Förstainstansrätten anser med hänsyn till dessa underrättelsers ordalydelse att kommissionens påståenden kan lämnas utan avseende. Dessa underrättelser innehåller i själva verket ingen uppgift som ger anledning att anse att de stödförslag som delgivits kommissionen hänför sig till sökandens kallriktningsverksamhet.

123 Förstainstansrätten anser att det i och för sig är riktigt såsom kommissionen hävdade under den muntliga förhandlingen att det i underrättelserna, bland de investeringar som berörs av stöden, nämns sådana investeringar som har anknytning till sökandens kalldeformering. Det finns emellertid ingenting som pekar på att ett sådant omnämnande avser sökandens kallriktningsverksamhet. Tvärtom innebär uppställningen som bifogades underrättelsen av den 26 maj 1992 att det förmodligen är dennes kallvalsningsverksamhet som avses.

124 Mot bakgrund av ovanstående bedömning (se, ovan punkterna 90—123) anser förstainstansrätten att kommissionen felaktigt har ansett att sökandens kallriktning av valstråd innebär en produktionsverksamhet som omfattas av EKSG-fördraget och felaktigt har karaktäriserat dess slutprodukt som en produkt som omfattas av bilaga I till EKSG-fördraget och Kombinerade nomenklaturen.

125 I enlighet med förstainstansrättens bedömning ovan i punkt 74 kan tillämpningen av EKSG-fördraget på stöd som beviljats sökanden för dess investeringar avseende riktningsverksamheten under dessa omständigheter inte anses motiverad förutom om det saknas tillräckliga garantier för att någon överföring av nämnda investeringsstöd inte kan ske till den produktionsverksamhet som omfattas av EKSG-fördraget.

126 Det skall påpekas att det ankommer på den berörda medlemsstaten som har alla relevanta uppgifter härom, i förekommande fall med hjälp av det stödmottagande företaget, att tillhandhålla kommissionen alla omständigheter som gör det möjligt för den att under det administrativa förfarandet kontrollera huruvida sådana garantier föreligger. Kommissionen skall emellertid skyndsamt genomföra detta förfarande i enlighet med principen om skydd för berättigade förväntningar som ingår bland gemenskapens grundläggande principer (domstolens dom av den 14 oktober 1999 i mål C-104/97 P, Atlanta mot kommissionen, REG 1999, s. I-6983, punkt 52), vilket i detta mål innebär att hänsyn skall tas till berättigade förväntningar avseende förfarandet som de berörda parterna kan ha fått genom de uppgifter som angivits i kommissionens beslut att inleda en prövning av de tvistiga stöden.

127 I det förevarande fallet framgår följande av tillkännagivandet av den 18 februari 1998 (s. 5 första stycket):

"En för närvarande okänd del av investeringsstöden skulle kunna vara förenlig med den gemensamma marknaden, om den uteslutande gäller investeringar utanför EKSG-sektorn och om spillover till ESF:s [Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH] EKSG-verksamhet är utesluten. Den aktuella undersökningen om hänförandet av kostnader gör det dock inte möjligt att entydigt fastställa denna andel. Denna aspekt måste därför undersökas ytterligare."

128 Det framgår av dessa uppgifter att kommissionen när den inledde det administrativa förfarandet avsåg att utföra en noggrann prövning i syfte att

fastställa om, och i vilken utsträckning, en del av de tvistiga investeringsstöden enbart avsåg investeringar som sökanden genomfört utanför den sektor som omfattas av EKSG-fördraget och, i förekommande fall, pröva om det var uteslutet att det skett en överföring av dessa stöd till verksamhet som omfattas av nämnda fördrag. I motsats till vad kommissionen hävdade vid den muntliga förhandlingen utgör en sådan uppgift inte en anmodan riktad till de berörda parterna att till kommissionen inkomma med alla uppgifter som är nödvändiga för att denna skall kunna utföra en sådan prövning. Enligt denna uppgift kunde parterna förvänta sig att kommissionen inom ramen för den i tillkännagivandet angivna prövningen skulle anmoda dem att inkomma med nämnda uppgifter.

129 I sina svar på förstainstansrättens skriftliga frågor och frågor vid den muntliga förhandlingen har kommissionen emellertid förklarat att den under det administrativa förfarandet ansåg att den kallriktade valstråd som sökanden tillverkar var en produkt som omfattades av EKSG-fördraget, varvid samtliga tvistiga investeringsstöd skulle anses avse verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget. Kommissionen har tillagt att sökandens verksamhet var så integrerad att det under alla omständigheter uteslöt möjligheten att helt åtskilja verksamheterna, vilket innebar att allt investeringsstöd som beviljades sökanden nödvändigtvis måste bedömas mot bakgrund av EKSG-fördraget.

130 Av ovanstående uppgifter framgår att kommissionen inte har utfört den prövning som tillkännagavs i tillkännagivandet av den 18 februari 1998 och att den inte har anmodat de berörda parterna att till kommissionen inkomma med de uppgifter som behövs för att denna på ett riktigt sätt skall kunna pröva huruvida det var uteslutet att investeringsstöd avsett för sökandens riktningsverksamhet skulle ha kunnat överföras till verksamhet som sökanden utför i ett tidigare led och som omfattas av EKSG-fördraget.

131 Mot bakgrund härav anser förstainstansrätten att de ovan i punkterna 71 och 72 återgivna delarna av det ifrågasatta beslutet, i vilka det har anförts att den del av det stödmottagande företagets verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget och den verksamhet som inte omfattas därav inte varit fullständigt åtskilda, inte kan anses vara resultatet av en konkret och kontradiktorisk prövning genom vilken

det skulle ha framkommit att det saknades tillräckliga garantier för att det i det förevarande fallet var uteslutet att en sådan överföring av stöd kunde ske.

132 Eftersom kommissionen saknade grund för att karaktärisera sökandens riktningsverksamhet som en verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget, medför frånvaron av ovannämnda prövning att kommissionen inte kan komma till slutsatsen att nämnda fördrag var tillämpligt på de berörda stöden.

133 Det ankommer inte på förstainstansrätten att utföra den prövning som förutsågs i kommissionens tillkännagivande av den 18 februari 1998 utan att därmed inkräkta på den berörda gemenskapsinstitutionens behörighet (se särskilt förstainstansrättens dom av den 24 februari 2000 i mål T-145/98, ADT Projekt mot kommissionen, REG 2000, s. II-387, punkt 83).

134 Förstainstansrätten anser härvid mot bakgrund av ovanstående överväganden (punkterna 90—133) att talan skall bifallas på den grunden att det har skett en felaktig tillämpning av EKSG-fördraget i den del denna grund avser stöd som beviljats sökanden avseende investeringar med anknytning till anläggningen för kallriktning av valstråd.

135 Med beaktande av ovanstående, och utan att det är nödvändigt att pröva de andra grunderna och argumenten som framförts av sökanden och intervenienterna mot artikel 1 första stycket i det ifrågasatta beslutet, anser förstainstansrätten att denna bestämmelse skall ogiltigförklaras i den del där kommissionen förklarar att investeringsstöden som beviljats sökanden år 1995 för investeringar avseende dess anläggning för kallriktning av valstråd är oförenliga med sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin och den gemensamma marknaden för kol och stål. Talan ogillas i övrigt vad avser de övriga yrkandena om ogiltigförklaring av denna bestämmelse i det ifrågasatta beslutet.

Ogiltigförklaring av artikel 1 andra stycket i det ifrågasatta beslutet på grund av ett åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen

Parternas argument

136 Sökanden har gjort gällande att rättssäkerhetsprincipen har åsidosatts. Den har hävdat att kommissionen hade godkänt att de statliga garantierna avseende stödärendena N 351/92 och N 673/94 delvis fick användas som säkerhet för en rörelsekredit. Beträffande det första ärendet skulle Förbundsrepubliken Tyskland den 17 december 1992 ha skickat ett fax till den tjänsteman på kommissionen som var ansvarig för stödärende N 351/92 med uppgift om att 18 miljoner DEM av garantin för åtgärdernas slutförande till 80 procent skulle användas för att säkerställa förluster som uppkommit under det att investeringarna genomfördes, samt upplupen ränta. Beträffande den andra statliga garantin skulle Förbundsrepubliken Tyskland i en skrivelse av den 26 september 1994 ha förklarat för kommissionen att 4,8 miljoner DEM av garantins totala belopp hade använts som säkerhet för en rörelsekredit.

137 Kommissionen har, med hänvisning till den detaljerade prövningen av denna fråga i punkt IV i övervägandena i det ifrågasatta beslutet, hävdat att båda de tvistiga statliga garantierna förklarats utgöra investeringsstöd. Under det administrativa förfarandet hade emellertid Förbundsrepubliken Tyskland den 17 december 1992 och den 26 september 1994 skickat handlingar till kommissionen som visade att dessa garantier delvis hade använts för att finansiera rörelsekrediter innan kommissionen hade lämnat sitt godkännande till garantierna.

138Sådant stöd var enligt kommissionen såväl rättsstridigt, med hänsyn till att det hade beviljats utan kommissionens godkännande, som oförenligt med gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin, vilka enbart tillåter stöd till forskning, utveckling, miljöskydd och nedläggning. Med hänsyn till att driftstöd är uppenbart oförenligt med gemenskapsmarknaden, omfattas sådant stöd inte av

nämnda gemenskapsregler, vilka skall ges en restriktiv tolkning beträffande undantag från principen om förbud mot stödåtgärder (se för ett liknande resonemang, domen i det ovan i punkt 48 nämnda målet Neue Maxhütte Stahlwerke och Lech-Stahlwerke mot kommissionen). I det förevarande fallet var således en användning av stöden för andra ändamål än för investeringar förbjuden.

139 Kommissionen har tillagt att den inte i efterhand kan godta preciseringar som ändrar de berörda stödens beskaffenhet (se för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 24 februari 1987 i mål 304/85, Falck mot kommissionen, REG 1987, s. 871, punkt 16 och där nämnd rättspraxis). Detta skulle enligt kommissionen förklara varför den i det förevarande fallet utgick från Förbundsrepubliken Tysklands ursprungliga uppgifter och godkände stöden såsom investeringsstöd.

Förstainstansrättens bedömning

140 Vad avser stödärende nr N 351/92 är det inledningsvis ostridigt mellan parterna att Förbundsrepubliken Tyskland, den 26 maj 1992, delgav kommissionen, genom en skrivelse av den 2 juni 1992, ett planerat bidrag och ett investeringsavdrag till förmån för sökandens investeringar, som värderats till 85 miljoner DEM.

141 Den 15 juli 1992 underrättade Förbundsrepubliken Tyskland kommissionen om sin avsikt att bevilja sökanden en 80-procents statlig garanti motsvarande ett belopp på 68,8 miljoner DEM "avseende nödvändiga kostnader i samband med bildandet av företaget" (se skrivelsen från Förbundsrepubliken Tyskland till kommissionen av den 3 mars 1998, som avses i punkt I andra stycket i övervägandena i det ifrågasatta beslutet). Den 13 oktober 1992 underrättade Förbundsrepubliken Tyskland kommissionen om att det ovannämnda beloppet hade minskats till 60,8 miljoner DEM (se ovannämnda skrivelse).

142 Den 17 december 1992 skickade Förbundsrepubliken Tyskland ett fax till kommissionen (nedan kallat faxet av den 17 december 1992) som innehöll följande uppgifter:

"Investeringsbeloppet som nämndes i underrättelsen avser endast kostnader som godkänts för bidraget och investeringsavdraget. Beträffande den statliga garantin har hänsyn tagits till följande andra investeringskostnader:

Fastighetskostnad	8 miljoner DEM
Förluster fram till dess att verksamheten påbörjas	8 miljoner DEM
Upplupna räntor	10 miljoner DEM
Redan nämnda investeringskostnader	85 miljoner DEM
	111 miljoner DEM
minus bidrag och investeringstillägg	24,85 miljoner DEM
minus eget kapital	10 miljoner DEM
belopp att garantera	76,15 miljoner DEM
avrundning	76 miljoner DEM
varav 80 %	60,8 miljoner DEM"

143 Det framgår av kommissionens skrivelse av den 1 mars 1993 att kommissionen, bland annat, godkände att sökanden beviljades "en statlig garanti motsvarande 80 procent av nödvändiga kostnader för bildandet av företaget, vilka har bedömts uppgå till 76 miljoner DEM", det vill säga — såsom har angivits i det ifrågasatta beslutet (se den sammanfattande uppställningen i slutet av punkt II i övervägandena) — en statlig garanti på 60,8 miljoner DEM (80 procent av 76 miljoner DEM).

144 Vad som därefter avser stödärende N 673/94 är det ostridigt mellan parterna att Förbundsrepubliken Tyskland genom en underrättelse av den 29 juni 1994 delgav kommissionen ett förslag till att bevilja sökanden ett bidrag och ett investeringsavdrag för investeringar som var beräknade till 51 miljoner DEM. Denna underrättelse innehöll följande uppgifter:

"...

Finansieringen av tilläggsinvesteringar om 51 miljoner DEM fördelar sig på följande poster:

— Eget kapital (ökning av aktiekapitalet)	5,4 miljoner DEM
— Investeringsbidrag	11,73 miljoner DEM
— Investeringsavdrag (8 %)	4,08 miljoner DEM
— Kredit till aktuell marknadsränta	30,19 miljoner DEM
(det blir eventuellt nödvändigt att ställa ut en tilläggsgaranti, för vilken beslut skall fattas inom de kommande månaderna)	
Totalt:	51,00 miljoner DEM

Förbundsregeringen underrättar om följande stödåtgärder till förmån för [sökanden]:

Investeringsbidrag	11,73 miljoner DEM
Investeringsavdrag	4,08 miljoner DEM".

145 Förbundsrepubliken Tyskland har genom en underrättelse av den 26 september 1994 (nedan kallad underrättelsen av den 26 september 1994) "underrättat om... en statlig tilläggsgaranti på 24 miljoner DEM, varav 19,2 miljoner DEM avser investeringar och 4,8 miljoner DEM avser rörelsekrediter".

146 Det framgår både av tillkännagivandet av den 18 februari 1998 (se sammanfattande uppställning på sidan 4) och det ifrågasatta beslutet (se sammanfattande uppställning i slutet av punkt II i övervägandena) att kommissionen genom sin skrivelse av den 13 januari 1995, bland annat, godkände att sökanden beviljades en statlig garanti på 23,975 miljoner DEM.

147 Av ovan angivna omständigheter (punkterna 140—146) framgår, vad avser både den statliga garantin enligt stöd nr N 351/92 och den statliga garantin enligt stöd nr N 673/94, att Förbundsrepubliken Tyskland i sitt fax av den 17 december 1992 respektive i underrättelsen av den 26 september 1994 hade lämnat kommissionen specifika uppgifter angående fördelningen av de kostnader som var hänförliga till dessa ärenden innan kommissionen godkände stödinslagen i dessa garantier till förmån för sökanden. I sina svar på förstainstansrättens skriftliga frågor har kommissionen uppgivit att den inte hade diarieför faxet av den 17 december 1992 och att underrättelsen av den 26 september 1994 endast utgjort tilläggsinformation i förhållande till stödärende N 673/94 och att dessa handlingar därför inte kunde anses utgöra formella underrättelser. Kommissionen har emellertid varken bestridit att den har mottagit dessa handlingar eller att de har samband med stödärendena N 351/92 och N 673/94.

148 I båda fallen har kommissionen tagit ställning till de berörda statliga garantierna. Skrivelsen av den 1 mars 1993 avser nämligen "en statlig garanti motsvarande 80 procent av nödvändiga kostnader för bildandet av företaget, vilka har bedömts uppgå till 76 miljoner DEM" (se ovan punkt 143). Av detta citat, jämfört med uppgiften i faxet av den 17 december 1992 angående ett totalt belopp på 76 miljoner DEM som skulle säkerställas till 80 procent, drar förstainstansrätten slutsatsen, vilken kommissionen inte har bestridit, att

kommissionen mot bakgrund av de uppgifter som lämnats i detta fax uttalade sig om den statliga garantin i stödärende N 351/92. Vad avser skrivelsen av den 13 januari 1995 har kommissionen inte bestridit att hänvisningen i denna skrivelse, till ett "marknadslån som säkerställts genom en statlig garanti" på 23,975 miljoner DEM, avser dess ställningstagande till de uppgifter som lämnats i underrättelsen av den 26 september 1994, avseende en planerad statlig garanti till förmån för sökanden inom ramen för stöd nr N 673/94.

149 Av detta skäl anser förstainstansrätten att den lösning som valts i domen i målet Falck mot kommissionen (ovan punkt 139), som kommissionen har åberopat i sina inlagor, inte kan tillämpas i förevarande mål. I den domen ansåg domstolen beträffande planerade stöd till stålindustrin, där fristen för att underrätta kommissionen därom löpte ut den 31 maj 1985 i enlighet med de gemenskapsregler om stöd till stålindustrin som då var tillämpliga, att kommissionen inte var tvungen att godta upplysningar som lämnats efter det att fristen hade löpt ut och som medförde en sådan ändring av den tänkta stödåtgärden, att den åtgärd som genomfördes inte längre motsvarade den planerade åtgärden varom underrättelse lämnats. I det förevarande målet har det inte ifrågasatts att faxet av den 17 december 1992 kom kommissionen till handa i rätt tid, och det framgår av den genomgång som gjorts i de två föregående punkterna att kommissionen beaktade de uppgifter som lämnades i faxet i sitt slutgiltiga beslut som angavs i skrivelsen av den 1 mars 1993. Beträffande underrättelsen av den 26 september 1994 har kommissionen själv i sina svar på förstainstansrättens skriftliga frågor påstått att underrättelsen "ansågs utgöra kompletterande upplysningar till ärende [N] 673/94" och att den därigenom hänfördes till det ärende i vilket Förbundsrepubliken Tyskland underrättat kommissionen den 29 juni 1994 att det var möjligt att ett beslut om en planerad statlig tilläggsgaranti till förmån för sökanden skulle fattas (se ovan punkt 144). Dessutom visar den genomgång som gjorts i två punkter att kommissionen har beaktat uppgifterna i denna underrättelse inom ramen för sitt slutgiltiga beslut som meddelades genom skrivelsen av den 13 januari 1995.

150 Av lydelsen i skrivelsen av den 1 mars 1993 framgår att den berörda planerade statliga garantin, på samma sätt som de andra stödinslagen i stödärende N 351/92, angivits som ett planerat investeringsstöd, vilket har prövats och godkänts enligt artikel 5 tredje strecksatsen i femte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin angående regionala investeringsstöd till förmån för företag i

förutvarande Tyska demokratiska republiken. I skrivelsen av den 13 januari 1995 angavs även att den planerade statliga garantin till förmån för sökanden avseende ett marknadslån, i likhet med andra stöd i stödärende N 673/94, hade prövats och godkänts i enlighet med samma bestämmelse i gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin.

151 I punkt IV elfte stycket i övervägandena i det ifrågasatta beslutet har kommissionen emellertid påstått att "[Förbundsrepubliken] Tyskland hade visserligen anmält allmänna driftstöd till förmån för ett EKSG-stålföretag". I sina svar på förstainstansrättens frågor och vid den muntliga förhandlingen bekräftade kommissionen att detta påstående, såsom framgår av sammanhanget i det ifrågasatta beslutet, avser faxet av den 17 december 1992 och underrättelsen av den 26 september 1994. Med hänsyn till dessa omständigheter anser förstainstansrätten att det är troligt att kommissionen mot bakgrund av innehållet i dessa handlingar vid denna tidpunkt förstod att de statliga garantierna som beskrevs däri innehöll inslag av allmänt driftstöd. Kommissionens påstående, som framförts i dess inlagor och enligt vilket det av faxet av den 17 december 1992 och underrättelsen av den 26 september 1994 skulle ha framgått att de statliga garantierna delvis avsåg att säkerställa rörelsekrediter (se ovan punkt 137), bekräftar denna bedömning.

152 Kommissionen har inom ramen för stödärendena N 351/92 och N 673/94 med fullständig vetskap om omständigheterna godkänt de statliga garantierna med de totalbelopp som Förbundsrepubliken Tyskland har angivit i sitt fax av den 17 december 1992 respektive underrättelsen av den 26 september 1994 — dock med en skillnad på 25 000 DEM i det sistnämnda fallet — och förstainstansrätten anser därför att kommissionen därigenom har godkänt att dessa garantier delvis användes som driftstöd på det sätt som angivits i nämnda handlingar.

153 Kommissionens argument, att det förhållandet att kommissionens skrivelser av den 1 mars 1993 och den 13 januari 1995 saknade hänvisningar till en planerad

delvis användning av de statliga garantierna till säkerställande av rörelsekrediter nödvändigtvis borde medföra att Förbundsrepubliken Tyskland förstod att inget driftstöd hade godkänts, kan inte godtas.

154 Om kommissionen hade invändningar mot de tyska myndigheternas avsikt att använda en del av de statliga garantierna för att säkerställa sådana krediter borde kommissionen vid denna tidpunkt i enlighet med det förfarande som föreskrivs för detta ändamål ha antagit ett beslut som antingen godkände enbart att dessa garantier beviljades till ett belopp som avsåg säkerställande av investeringskostnaderna eller som enbart godkände garantierna till deras totala belopp under förutsättning att dessa i sin helhet användes för att säkerställa investeringskostnader. Förstainstansrätten kan således konstatera att de ovannämnda skrivelserna inte har formulerats på ett sådant sätt.

155 Kommissionen kan inte heller åberopa det förhållandet att driftstöden skulle vara uppenbart oförenliga med den gemensamma marknaden för kol och stål som grund för att Förbundsrepubliken Tyskland nödvändigtvis borde ha förstått att en delvis användning av de statliga garantierna för säkerställande av rörelsekrediter inte hade godkänts.

156 Förutom vad som har angivits ovan i punkterna 152 och 154 kan förstainstansrätten konstatera att kommissionen i punkt IV elfte stycket i övervägandena i det ifrågasatta beslutet har påstått att "[den] inte utan vidare skulle godkänna driftstöd som stred mot välkända principer". Kommissionen har sålunda själv inte uteslutit att sådant stöd kan godkännas. Kommissionen kan under dessa omständigheter inte invända att Förbundsrepubliken Tyskland rimligtvis inte kunde tolka skrivelserna av den 1 mars 1993 och den 13 januari 1995 som att de innebar ett godkännande av de delar av de tvistiga statliga garantierna som utgjorde driftstöd.

157 Om det antas att kommissionen vid denna tid uppfattade de planerade tvistiga statliga garantierna såsom enbart investeringsstöd, oaktat vad kommissionen har påstått i det ifrågasatta beslutet och i sina inlagor (se ovan punkt 151), bör det påpekas att kommissionen fick denna uppfattning, liksom den prövade och godkände nämnda statliga garantier såsom investeringsstöd, på grundval av de uppgifter som Förbundsrepubliken Tyskland lämnade i fax av den 17 december 1992 och i underrättelse av den 26 september 1994 beträffande de kostnader som skulle omfattas av garantierna (se ovan punkterna 147 och 148). Med hänsyn till dessa uppgifter kan Förbundsrepubliken Tyskland inte klandras för att ha försökt dölja de tvistiga garantiernas tänkta ändamål och få kommissionen att godkänna en annan användning av dessa garantier än den som angivits.

158 Förstainstansrätten anser under dessa omständigheter att godkännandet såsom investeringsstöd av de statliga garantierna, som meddelades genom skrivelserna av den 1 mars 1993 och den 13 januari 1995 motsvarande det totala belopp — dock med en skillnad på 25 000 DEM i det sistnämnda fallet — som Förbundsrepubliken Tyskland hade angivit i fax av den 17 december 1992 respektive i underrättelsen av den 26 september 1994, utgör ett godkännande att använda dessa statliga garantier för att säkerställa de olika slags kostnader som angavs i sistnämnda handlingar.

159 Det ankommer inte på förstainstansrätten att undersöka skälen till att kommissionen vid denna tidpunkt godkände att sökanden beviljades de tvistiga statliga garantierna utan något förbehåll beträffande de uppgifter som Förbundsrepubliken Tyskland lämnade i faxet av den 17 december 1992 och i underrättelsen av den 26 september 1994 angående den tänkta användningen av garantierna. Mot bakgrund av ovanstående bedömning (se ovan punkterna 140—158) kan förstainstansrätten konstatera att skrivelserna av den 1 mars 1993 och den 13 januari 1995 skall tolkas som om de innebär ett godkännande av att sökanden beviljas statliga garantier motsvarande 60,8 miljoner DEM respektive 23,975 miljoner DEM för användningen av dessa garantier i enlighet med den specifikation som lämnats av Förbundsrepubliken Tyskland i

faxet av den 17 december 1992 och i underrättelsen av den 26 september 1994, vars relevanta delar har återgivits ovan i punkterna 142 och 145.

160 Varken i det ifrågasatta beslutet eller i sina inlagor har kommissionen ifrågasatt det samband som Förbundsrepubliken Tyskland har påvisat under det administrativa förfarandet mellan den statliga garantin på 7,2 miljoner DEM som avses i artikel 1 andra stycket i det ifrågasatta beslutet, vilken sökanden beviljades i slutet av år 1994 i syfte att användas för att säkerställa rörelsekrediter, och den användning av den statliga garantin som meddelades i fax av den 17 december 1992 angående stödärende N 351/92 och som i detta fax angavs avse säkerställande av förluster som drabbat sökanden under utförandet av investeringarna jämte upplupna räntor, vilka värderats till ett totalt belopp om 18 miljoner DEM. Kommissionen har inte heller bestridit att det ovannämnda beloppet på 7,2 miljoner DEM, med hänsyn till att de kostnader som omfattas av den berörda statliga garantin uppgår till stora belopp, inte överskrider den tillåtna gränsen för ett delvis användande av denna garanti för att säkerställa rörelsekrediter.

161 Kommissionen har inte heller vare sig i det ifrågasatta beslutet eller i sina inlagor ifrågasatt det samband som Förbundsrepubliken Tyskland har påvisat under det administrativa förfarandet mellan den statliga garantin på 4,8 miljoner DEM som avses i artikel 1 andra stycket i det ifrågasatta beslutet, vilken sökanden beviljades i slutet av år 1994 i syfte att användas för att säkerställa rörelsekrediter, och den användning av den statliga garantin som meddelades i underrättelsen av den 26 september 1994 angående stödärende N 673/94, och som där angavs avse säkerställande av rörelsekrediter motsvarande ett belopp om 4,8 miljoner DEM.

162 Under dessa omständigheter anser förstainstansrätten att stödinslaget i de statliga garantierna som beviljades sökanden i slutet av år 1994 för att säkerställa rörelsekrediter motsvarande ett belopp om 7,2 miljoner DEM respektive 4,8 miljoner DEM hade godkänts av kommissionen genom dess skrivelse av den 1 mars 1993 angående stödärende N 351/92 respektive dess skrivelse av den 13 januari 1995 angående stödärende N 673/94.

163 Det återstår fortfarande att pröva huruvida kommissionen hade grund för sin bedömning i artikel 1 andra stycket i det ifrågasatta beslutet att stöden var oförenliga med sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin och den gemensamma marknaden för kol och stål.

164 Det kan härvid påpekas att beteckningen allmänt driftstöd som kommissionen har givit detta stödinslag i det ifrågasatta beslutet (punkt IV, åttonde och tionde styckena i övervägandena) varken har ifrågasatts av sökanden eller intervenienterna. Allmänna driftstöd omfattas emellertid inte av någon stödkategori enligt sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin som gäller från den 1 januari 1997, för vilka gäller ett allmänt undantag från principen om förbud mot statlig stöd enligt artikel 4 c i EKSG-fördraget. Både under det administrativa förfarandet och under domstolsförfarandet har de ifrågavarande parterna enbart hävdat att de statliga garantierna på 7,2 miljoner DEM och 4,8 miljoner DEM som beviljades sökanden i slutet av år 1994 för att säkerställa rörelsekrediter hade godkänts av kommissionen. Dessa parter har inte framfört några argument i syfte att visa att dessa garantier är förenliga med den gemensamma marknaden för kol och stål.

165 Under dessa omständigheter anser förstainstansrätten att det fanns grund för kommissionens förklaring i artikel 1 andra stycket i det ifrågasatta beslutet att stödinslaget i de garantier på 7,2 miljoner DEM och 4,8 miljoner DEM som beviljades sökanden i slutet av år 1994 för att säkerställa rörelsekrediter var oförenligt med sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin och den gemensamma marknaden för kol och stål.

166 Med beaktande av ovanstående (punkterna 140—165) anser förstainstansrätten att artikel 1 andra stycket i det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras i den del där det anges att stödinslaget i de statliga garantierna på 7,2 miljoner DEM och på 4,8 miljoner DEM som beviljades sökanden i slutet av år 1994 för att täcka

rörelsekrediter inte hade godkänts. Talan kan inte vinna bifall i övrigt på denna grund.

Ogiltigförklaring av artikel 2 i det ifrågasatta beslutet på grund av ett åsidosättande av principen om skydd för berättigade förväntningar

Parternas argument

167 Sökanden har gjort gällande att den med fog kunde anta att de stöd som var avsedda för anläggningar som inte berörde sådan verksamhet som omfattas av EKSG-fördraget skulle prövas mot bakgrund av bestämmelserna om statligt stöd i EG-fördraget, och detta trots att något separat företag inte skött driften av dessa anläggningar (förstainstansrättens dom av den 31 mars 1998 i mål T-129/96, Preussag Stahl mot kommissionen, REG 1998, s. II-609, punkt 77 och där nämnd rättspraxis).

168 Vad avser de statliga garantierna har sökanden påstått att den trodde att Förbundsrepubliken Tyskland hade uppfyllt sin underrättelseskyldighet genom sina meddelanden till kommissionen. För övrigt har gemenskapsinstitutionen väckt grundade förhoppningar hos sökanden genom att godkänna garantierna (förstainstansrättens dom av den 15 december 1994 i mål T-489/93, Unifruit Hellas mot kommissionen, REG 1994, s. II-1201, punkt 51).

169 Sökanden har anfört att den har genomfört oåterkalleliga investeringar genom att i stor utsträckning använda de beviljade medlen. Sökanden har hävdat att om den hade informerats om riskerna för att det skulle bli aktuellt med en begäran om återbetalning av de tvistiga stöden skulle den aldrig ha genomfört sådana investeringar och skulle inte nu drabbas av de problem som en sådan begäran innebär.

170 Sökanden har erinrat om strävan i gemenskapens rättspraxis att uppnå balans mellan å ena sidan legalitetsprincipen och å andra sidan principen om rättssäkerhet och skydd för berättigade förväntningar (domstolens dom av den 21 september 1983 i de förenade målen 205—215/82, Deutsche Milchkontor m.fl., REG 1983, s. 2633; svensk specialutgåva, punkt 30, volym 7, s. 233).

171 Freistaat Sachsen har hävdat att de tvistiga investeringsstöden utgjorde enskilda genomförandeåtgärder av regionala stödprogram som kommissionen hade godkänt i enlighet med artikel 93 i EG-fördraget (nu artikel 88 EG). De skulle således utgöra befintliga stöd varom underrättelse inte behöver lämnas till kommissionen.

172 Kommissionen har påstått att, förutom att sökanden har givit sin riktningsverksamhet en felaktig beteckning, det av fast rättspraxis framgår att företag som mottar stöd i princip inte kan ha berättigade förväntningar på att stödet är lagenligt, såvida det inte har beviljats i enlighet med föreskrivet förfarande, vilket en omdömesgill ekonomisk aktör normalt sett skall kunna avgöra (domstolens dom av den 20 september 1990 i mål C-5/89, kommissionen mot Tyskland, REG 1990, s. I-3437, punkt 14; svensk specialutgåva, volym 10, s. 499). I det målet skulle kommissionens meddelande (EGT C 318, 1983, s. 3) ha varnat eventuella mottagare som beviljats stöd i strid med gemenskapsrätten om risken att få betala tillbaka sådana stöd.

173 Beträffande de stöd som avses i artikel 1 första stycket i det ifrågasatta beslutet kan sökanden enligt kommissionen för övrigt inte åberopa något godkännandebeslut till stöd för sina berättigade förväntningar. Enligt kommissionen är sökandens argument att investeringarna är oåterkalleliga utan betydelse. Kommissionen skulle inte kräva att nämnda investeringar drogs tillbaka, utan enbart en återbetalning av de rättsstridigt uppburna medlen. En sådan återbetalningsåtgärd, vilken har till syfte att återställa den ursprungliga situationen, skulle vara en logisk följd av att stödet förklarats vara oförenligt med den gemensamma

marknaden (domstolens dom av den 21 mars 1990 i mål C-142/87, Belgien mot kommissionen, REG 1990, s. I-959; svensk specialutgåva, volym 10, s. 369).

174 Vad avser de statliga garantierna i stödärendena N 351/92 och N 673/94 har dessa enligt kommissionen använts i strid med femte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin. De har använts för andra syften, vilka är förbjudna enligt nämnda gemenskapsregler, än dem som har angivits till kommissionen. Dessutom beviljades sökanden dessa stöd innan kommissionen hade fattat sitt beslut därom. Under dessa omständigheter har sökanden inte rätt att göra gällande att godkännandet av dessa garantier såsom investeringsstöd med fog fått denne att tro att dessa var godkända såsom driftstöd (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 6 juli 1988 i mål 236/86, Dillinger Hüttenwerke mot kommissionen, REG 1988, s. 3761, punkt 14, och av den 6 december 1990 i mål C-180/88, Wirtschaftsvereinigung Eisen- und Stahlindustrie mot kommissionen, REG 1990, s. I-4413, punkt 22).

175 Kommissionen har tillagt att gemenskapens rättspraxis kräver att rättsstridiga stöd återkrävs även då den nationella myndigheten bär ett sådant ansvar för att beslutet är rättsstridigt att en återkallelse av detta synes strida mot stödmottagarens goda tro, eftersom denna stödmottagare inte har kunnat ha berättigade förväntningar på att det ifrågavarande stödet var rättsenligt då det föreskrivna förfarandet inte har iakttagits (domstolens dom av den 20 mars 1997 i mål C-24/95, Alcan Deutschland, REG 1997, s. I-1591, punkt 43). Kommissionens skyldighet att återkräva stöd framstår som ännu tydligare i ett fall som det förevarande där de nationella myndigheterna i efterhand har försökt få en annan användning av stödet godkänd än den som ursprungligen underrättades kommissionen.

Förstainstansrättens bedömning

176 Det bör inledningsvis erinras om att artikel 1 första stycket i det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras i den del kommissionen har förklarat att den del av

investeringsstöden som beviljats sökanden år 1995 för investeringar i dennes anläggning för kallriktning av valstråd är oförenlig med sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin (se ovan punkt 135).

177 Det återkrav av stöd som kommissionen kan ålägga den berörda medlemsstaten är en följd av att dessa stöd är oförenliga med den gemensamma marknaden. Ett återkrav är inte motiverat enbart på grund av att kommissionen inte har underrättats om det ifrågavarande stödet (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 14 februari 1990 i mål C-301/87, Frankrike mot kommissionen, REG 1990, s. I-307, punkterna 11—22, svensk specialutgåva, volym 10, s. 303, domen av den 21 mars 1990 i det ovan i punkt 173 nämnda målet Belgien mot kommissionen, punkterna 15—20, av den 11 juli 1996 i mål C-39/94, SFEI m.fl., REG 1996, s. I-3547, punkt 43, och förstainstansrättens dom av den 18 september 1995 i mål T-49/93, SIDE mot kommissionen, REG 1995, s. II-2501, punkt 85).

178 Förstainstansrätten anser följaktligen att kommissionen inte i artikel 2 i det ifrågasatta beslutet äger kräva att Förbundsrepubliken Tyskland återkräver de investeringsstöd som nämns ovan i punkt 176.

179 För det andra bör det avseende de andra stöden som avses i artikel 1 första stycket i det ifrågasatta beslutet först erinras om att kommissionen med rätta förklarade att den del av investeringsstödet som beviljats sökanden under år 1995 avseende investeringar i dess justeringsanläggning är oförenlig med sjätte gemenskapsreglerna för stöd till stålindustrin och den gemensamma marknaden för kol och stål (se ovan punkt 89). Beträffande den statliga garanti på 12 miljoner DEM som beviljades sökanden år 1997 har varken sökanden eller intervenienterna under domstolsförfarandet vid förstainstansrätten ifrågasatt den förklaring som kommissionen gjort i ovannämnda artikel i det ifrågasatta beslutet enligt vilken stödinslaget i denna garanti var oförenligt med sjätte gemenskaps-

reglerna för stöd till stålindustrin och den gemensamma marknaden för kol och stål (se ovan punkt 56).

180 Det bör härefter noteras att sökanden inte har bestridit att den vid denna tidpunkt var medveten om stödinslaget i investeringsstöden och i den statliga garanti som nämnts i ovanstående punkt.

181 I sina svar på förstainstansrättens skriftliga frågor har sökanden för övrigt inte bestridit, såsom framgår av uppgifterna i tillkännagivandet av den 18 februari 1998 (se särskilt uppställningen som finns återgiven på sidan 4) och det ifrågasatta beslutet (se bland annat den sammanfattande uppställningen i slutet av punkt II i övervägandena), att dessa stöd beviljades sökanden utan att kommissionen hade underrättats därom. Underrättelseförfarandet utgör en allmän skyldighet för medlemsstaterna vid alla kapitalöverföringar som statsmakterna avser att vidta till förmån för stålindustriföretag (se, för ett liknande resonemang, beslut av domstolens ordförande av den 3 maj 1996 i mål C-399/95 R, Tyskland mot kommissionen, REG 1996, s. I-2441, punkterna 50 och 54). Mot bakgrund av förstainstansrättens ovan i punkt 80 gjorda konstaterande, kan därför Freistaat Sachsens argument, som återgivits ovan i punkt 171, lämnas utan avseende.

182 Enligt fast rättspraxis kan företag som mottar statligt stöd endast ha berättigade förväntningar på att stödet är lagenligt om detta har beviljats med iakttagande av det föreskrivna förfarandet. En omdömesgill ekonomisk aktör skall kunna förvissa sig om att så har skett (se förstainstansrättens dom i det ovan i punkt 167 nämnda mål Preussag Stahl mot kommissionen, punkt 77, och av den 29 september 2000 i mål T-55/99, CETM mot kommissionen, REG 2000, s. II-3207, punkt 121).

183 Mottagare av ett rättsstridigt stöd har givetvis rätt att åberopa exceptionella omständigheter som medför att de har berättigade förväntningar på att stödet är lagenligt för att motsätta sig att återbetalning (domen i det i föregående punkt nämnda målet CETM mot kommissionen, punkt 122).

184 Förstainstansrätten kan emellertid konstatera att i det förevarande målet har sökanden inte åberopat några sådana omständigheter.

185 Sökanden har inte heller hävdat att kommissionen har givit tydliga försäkringar som hos sökanden väckt grundade förhoppningar beträffande de berörda stödens lagenlighet.

186 Sökanden kan inte under dessa omständigheter klandra kommissionen för att inte ha gjort någon avvägning mellan å ena sidan principerna om rättssäkerhet och skydd för berättigade förväntningar och å andra sidan legalitetsprincipen (se domen i det ovan i punkt 167 nämnda målet Preussag Stahl mot kommissionen, punkt 84).

187 Förstainstansrätten anser således att kommissionen är berättigad att begära att de stöd som avses ovan i punkt 179 skall återkrävas.

188 För det tredje erinrar förstainstansrätten, beträffande de stödinslag som ingår i de statliga garantier på 7,2 miljoner DEM och 4,8 miljoner DEM som beviljades sökanden i slutet av år 1994 för att säkerställa rörelsekrediter, som avses i artikel 1 andra stycket i det ifrågasatta beslutet, att kommissionen hade godkänt dessa garantier i skrivelser av den 1 mars 1993 respektive den 13 januari 1995 (se ovan punkterna 140—166). Härigenom har kommissionen vid respektive tidpunkt givit tydliga försäkringar som hos de berörda parterna, och särskilt

hos sökanden, har väckt grundade förhoppningar om att stödinslaget i dessa garantier var lagenligt (domarna i det ovan i punkt 168 nämnda målet Unifruit Hellas mot kommissionen, punkt 51, och det ovan i punkt 167 nämnda målet Preussag Stahl mot kommissionen, punkt 78).

189 Under dessa omständigheter anser förstainstansrätten att kommissionen med hänsyn till principen om skydd för berättigade förväntningar inte kan begära återkrav av det stöd som kommissionen på grund av upplysningar från tredje man (se tillkännagivandet av den 18 februari 1998, s. 3), flera år efter godkännandet av de berörda garantierna, har omprövat i syfte att fastställa huruvida de är förenliga med den gemensamma marknaden för kol och stål, varvid det konstaterades att de inte var det.

190 Förstainstansrätten anser att kommissionens argument, att de tvistiga statliga garantierna beviljades sökanden innan kommissionen hade fattat sitt beslut därom, inte kan godtas. Beträffande den statliga garantin på 7,2 miljoner DEM som beviljades i stödärende N 351/92 (se ovan punkt 160) framgår det av själva ordalydelsen av artikel 1 andra stycket i det ifrågasatta beslutet att denna garanti beviljades sökanden "i slutet av 1994", det vill säga efter det att skrivelsen av den 1 mars 1993 angående godkännandet av ovannämnda stödärende avsändes. Under alla omständigheter kan detta argument inte undanröja det förhållandet att kommissionen, genom att godkänna de berörda statliga garantierna den 1 mars 1993 respektive den 13 januari 1995, har givit sökanden tydliga försäkringar som har väckt grundade förhoppningar om att stödinslaget i dessa garantier var lagenligt, vilket förbjuder kommissionen att begära återkrav till följd av att det senare har konstaterats att stödet var oförenligt med den gemensamma marknaden.

191 Härav följer att kommissionen inte har rätt att i artikel 2 i det ifrågasatta beslutet förplikta Förbundsrepubliken Tyskland att återkräva stödinslaget i de statliga garantierna på 7,2 miljoner DEM och 4,8 miljoner DEM som beviljades sökanden i slutet av år 1994 för att säkerställa rörelsekrediter.

192 Med beaktande av ovanstående (ovan punkterna 176—191) anser förstainstansrätten att artikel 2 i det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras i den del Förbundsrepubliken Tyskland där förpliktas att återkräva den del av investeringsstöden som beviljades sökanden år 1995 avseende investeringar i dennes anläggning för kallriktning av valstråd samt stödinslaget i de statliga garantierna på 7,2 miljoner DEM och 4,8 miljoner DEM som beviljades sökanden i slutet av år 1994 för att säkerställa rörelsekrediter. Talan kan inte vinna bifall i övrigt på denna grund.

Rättegångskostnader

193 Enligt artikel 87.3 i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten besluta att vardera parten skall bära sin rättegångskostnad om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter. I förevarande mål har sökanden delvis tappat målet, men har i stor utsträckning vunnit framgång med sin talan.

194 Förstainstansrätten beslutar efter en skälighetsbedömning av omständigheterna i målet att sökanden skall bära två tredjedelar av sin rättegångskostnad och att kommissionen, förutom sin rättegångskostnad, skall bära en tredjedel av sökandens rättegångskostnad.

195 Enligt artikel 87.4 i rättegångsreglerna skall intervenienterna bära sina rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (tredje avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

1) Artikel 1 första stycket i kommissionens beslut 1999/580/EKSG av den 11 november 1998 om stöd som Tyskland beviljat ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi GmbH, Riesa, Sachsen, ogiltigförklaras i den mån det där förklaras att den del av investeringsstöden som beviljades sökanden år 1995 för investeringar i dess anläggning för kallriktning av valstråd är oförenlig med kommissionens beslut nr 2496/96/EKSG av den 18 december 1996 om gemenskapsregler för statligt stöd till stålindustrin och den gemensamma marknaden för kol och stål.

2) Artikel 1 andra stycket i beslut 1999/580 ogiltigförklaras i den mån det där anges att stödinslaget i de statliga garantierna som beviljades sökanden i slutet av år 1994 för att säkerställa rörelsekrediter på 7,2 miljoner DEM och på 4,8 miljoner DEM inte hade godkänts.

3) Artikel 2 i beslut 1999/580 ogiltigförklaras i den mån Förbundsrepubliken Tyskland förpliktas att av sökanden återkräva den del av investeringsstöden som beviljades sökanden år 1995 för investeringar i dess anläggning för kallriktning av valstråd samt stödinslaget i de statliga garantierna som

beviljades sökanden i slutet av år 1994 för att säkerställa rörelsekrediter på 7,2 miljoner DEM och 4,8 miljoner DEM.

4) Talan ogillas i övrigt.

5) Sökanden skall bära två tredjedelar av sin rättegångskostnad.

6) Kommissionen skall, förutom sin rättegångskostnad, bära en tredjedel av sökandens rättegångskostnad.

7) Intervenienterna skall bära sina rättegångskostnader.

Azizi Mengozzi Lenaerts

Moura Ramos Jaeger

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 5 juni 2001.

H. Jung

Justitiesekreterare

J. Azizi

Ordförande